РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 28-го СІЧНЯ 1919. Ч. 11. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, JANUARY 28, 1919. No. 11.

ІМІҐРАЦІЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ЗДЕРЖАНА.

УКРАЇНА НЕ ВІЗЬМЕ УЧАСТИ В КОНФЕРЕНЦІЇ НА ОСТРОВАХ ПРІНСЕС.

Ґен. Петлюра вислав міліон рублів на підмогу українським війскам в Галичині.

Міжнародний соціялістичний конґрес розпічнеть ся дня 2. лютого.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО СТАРАЄТЬ СЯ О ПРИЗНАНЄ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ АЛІЯНТАМИ.

В тій цїли прибув до Парижа представник українського правительства.

(Після донесеня кореспондента „Інтернешенел Нюс Сервіс", Джана Едвіна Невіна).

ПАРИЖ, 25. січня. — **УКРАЇНСЬКИЙ ДЕЛЕҐАТ, ЯКИЙ ТУТ ЩОЙНО ПРИБУВ, ЗАЯВИВ, ЩО УКРАЇНА Є ВЖЕ НЕЗАВИСИМОЮ РЕПУБЛИКОЮ, ЯКА ДОМАГАЄТЬ СЯ ФОРМАЛЬНОГО ПРИЗНАНЯ, ТА ЩО ВОНА НЕ БУДЕ ВЕСТИ ПЕРЕГОВОРІВ З БОЛЬШЕВИКАМИ.**

(Повисше наведена телеґрама доносить, що українське правительство відказало ся від переговорів з большевиками. Можна здогадувати ся, що се відносить ся до переговорів з ріжними російськими партіями, які на предложенє мирової конференції мали би відбути ся дня 15. лютого на островах Прінсес коло Царгороду. Україна, будучи самостійною державою, не хоче брати участи в тій конференції, вважаючи, що вона є скликана для полагодженя справ лише властивої Росії).

— 0 —

ІНТЕРВЕНЦІЯ ПАПИ В ЦІЛИ ЗДЕРЖАНЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО СПОРУ.

Петлюра вислав міліон рублів на підмогу українським війскам в Галичині.

ПАРИЖ, 26. січня. — **Папа Венедикт візвав папського делеґата у Варшаві, архиепископа Більчевского і митрополита гр. Шептицького, щоби інтервенювали в справі покінченя боротьби між українськими і польськими війсками,** як се доносить телеграма, яка надійшла до польського комітету народового в Парижи.

Доносять також, **що ґенерал Петлюра, командант армії українських селян, вислав 1,000.000 рублів на підмогу українським війскам, які борють ся з Поляками в Галичині.**

АНҐЛІЙСЬКО-ФРАНЦУСЬКА КОМІСІЯ В ДОРОЗІ ДО СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Має на цїли довести до розєму між Поляками і Українцями.

БЕРЛІН, 25. січня. — Нинїшна телеґрама з Кракова доносить, **що анґлійсько-францускa комісія находить ся в дорозі до східної Галичини та що вона має на цїли довести до тимчасового розєму між Поляками і Українцями.**

З БОРОТЬБИ МІЖ УКРАЇНЦЯМИ І ПОЛЯКАМИ У ЛЬВОВІ.

Українські війска мали убити 72 жидів і 372 Поляків.

ЛОНДОН, 24. січня. — **Підчас погрому у Львові українські війска у Львові застрілили 72 Жидів і 372 инших осіб,** як се доносить нинїшна телеґрама зі Львова, поміщена в „Берлінер Таґеблятї".

(Коли відбув ся сей погром у Львові, телеґрама не подає. Можна однак здогадувати ся, що повисше наведені жертви впали правдоподібно підчас бомбардованя Львова українськими війсками).

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО МАЛО ВИПОВІСТИ ВІЙНУ БОЛЬШЕВИКАМ.

Большевицьке правительство мало проголосити знесенє независимости України.

БАЗИЛЕЯ (Швайцарія), 25. січня. — **Українське правительство проголосило війну проти большевиків з причини декрету большевицького режіму, яким знесено независимість України,** як се доносить телеґрама, походяча з німецьких жерел.

Большевики хочуть заняти Україну.

КОБЛЕНЦ, 24. січня. — По трох тижнях боротьби з большевиками в Росії вернуло вчера богато жовнірів з України. 400 Баварців, які належали до тяжкої кінноти, виїхало з Харкова дня 26. грудня. Жовніри відїхали поїздом, зоруженим в однофунтові гармати і машинові кріси.

Один з прибувших підофіцирів, який належав до головної кватири першого німецького корпуса, оцїнює скількість німецьких війск, які полишили ся ще на Україні, на 800.000. В дорозі між Харковом і Києвом приходило ся Німцям зводити часто боротьбу з большевицькими бандами, які числили від 200 до 2.000 людий. В одній з таких битв Німці втратили 60 людий.

Большевики стоять вправді під командою офіцирів, однак вони борять ся яко здезорґанізовані відділи. Більшу частину тих відділів становлять бувші російські бранці.

Після гадки повернувших Німців, большевики в протягу одного або двох місяців займуть цїлу Україну.

(Які властиво відносини панують під теперішну пору між правительством України і савєтською републикою російською, годі близше означити, бо донесеня в тій справі подають ріжні суперечні вісти. Приватні вісти доносили про занятє Києва большевиками і поваленє українського правительства, другі знова вісти, походячі зі жерел урядових, доносили про приязні відносини між обома правительствами).

МІЖНАРОДНИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ КОНҐРЕС.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

МІЖНАРОДНИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ КОНҐРЕС ВІДБУДЕТЬ СЯ 2. ЛЮТОГО.

Українські делеґати візьмуть в нім участь.

БЕРНО (Швайцарія), 24. січня. — **Отворенє міжнародного соціялістичного і робітничого конґресу відложено на день 2. лютого,** як се доносить нинїшне оповіщенє.

Артур Гендерсон, провідник анґлійських робітників, відїхав нинї до Парижа, щоби відбути нараду з американськими і бельґійськими делеґатами мировими.

З Німеччини прибуде на конґрес баварський премієр, Курт Айснер. Відмовленє американським правительством пашпортів американським делеґатам викликало остру критику зі сторони комітету, який займаєть ся скликанєм конґресу.

Дотепер будуть заступлені на конґресі слідуючі народи: Анґлія, Франція, Росія, Німеччина, **Україна,** Естонія, Лївонія, Грузія, Фінляндія, Польща, німецька Австрія, Чехія, Угорщина, Бельґія, Швеція, Італія, Данія, Норвеґія, Греція, Швайцарія, Арґентина, Вірменія, Еспанія, Портуґалія і Болгарія.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВІЗЬМЕ ПІД РОЗВАГУ ПРЕДЛОЖЕНЄ МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Підносить заміт, що острови Прінсес є надто віддалені і противить ся всяким тайним нарадам.

ПАРИЖ, 25. січня. — **Большевицький міністер загр. справ, Чічерін, вислав бездротну телеґраму до свого представника в Швеції, жадаючи потвердженя вістки щодо рішеня головної мирової ради в справі висланя місії на конференцію з представниками ріжних партій в Росії.**

Чічерін заявляє у своїй телеґрамі, що острови Прінсес є надто віддалені для такої конференції. Він підносить заміт, що острови є зовсїм відтяті і така конференція була би окружена тайною. Також закидає Чічерін те, що аліянти полишили собі вибір учасників конференції.

Се предложенє, говорить ся дальше в телеґрамі Чічеріна, надійшло в хвилї, коли большевицькі війска на всіх фронтах перемагають своїх противників і внутрішні відносини в Росії зістали полагоджені. **Але савєтське правительство візьме предложенє мирової конференції під старанну розвагу.**

В конференції мало би взяти участь 14 правительств і ґруп.

ПАРИЖ, 25. січня — Соціялісти-революціонери приймили радісно рішенє мирової конференції в справі Росії.

Правительства і ґрупи, які „виконують або роблять зусиля виконувати" політичну і військову контролю на землях колишної царської імперії, є слідуючі:

1. большевицьке правительство Леніна;
2. представники установчих зборів;
3. правительство в Омску;
4. українське правительство;
5. литовське правительство;
6. естонське правительство;
7. лотиське правительство;
8. правительство ґен. Денікіна;
9. правительство в Архангельску;
10. грузинське правительство;
11. центральний комітет партії соціялістів-революціонерів;
12. союз відродженя Росії;
13. центральний комітет соціял-демократичної партії.
14. ріжні ґрупи на Кавказі.

Потверджене вістки про здобутє Оренбурґа большевиками.

ВАШІНҐТОН, 25. січня. — Департамент заграничних справ одержав нинї телеґраму з Омска, **яка урядово потверджує вістку про здобутє Оренбурґа дня 22. січня большевиками.**

Загальне положенє в полудневій Росії представляють одержані телеґрами яко грізне. В козацьких війсках, які через рік творили сильний фронт супроти большевиків на лінії від Уралю до Чорного моря, карність дуже підупала.

Подорожні, які прибули до Копенгаґен з північної Росії, оповідають, що большевики приготовляють до воєнних операцій на весну 2,000.000 армію.

Козаки втратили охоту до дальшої боротьби.

ВАШІНҐТОН, 25. січня. — Російське посольство одержало урядову вістку з Омска, що омське правительство здавило большевицькі заворушеня на Сибірі.

Дальше доносить телеґрама, що хоч становище омського правительства стає щораз сильнійше, то з другої сторони стверджено, що козаки на полудневім фронті тратять „хороброго духа", ожидаючи надармо через рік на обіцяну поміч від аліянтів.

Невдача аліянтів коло Архангельска.

ВАШІНҐТОН, 25. січня. — Ґен. Марч оголосив нинї звіт, що війска аліянтів на боевім фронті коло Архангельска були приневолені дня 23. січня уступити з передних становищ перед атаками переважаючих війск большевицьких.

Американці втратили в одній з тих битв 10 жовнірів в убитих, 17 в ранених і 11 в полонених.

Битва з большевицькими війсками відбула ся у віддаленю 190 миль від Архангельска.

Заперечене вістки про полонене Троцького.

ЛОНДОН, 26. січня. — Телеґрама з Копенгаґен доносить на підставі вістий, одержаних з Ревалю, що Лев Троцький утїк з Нарви перед занятєм сеї пристани естонськими війсками. До неволї попав один полк червоної ґвардії.

Телеґрама додає, що „червоні" вимордували в Нарві і в доодоличних селах всю буржуазію, коли мешканці не були вспілї заплатити наложених податків.

Большевицькі війска зближають ся до Лібави, яку буде боронити ескадра анґлійських кораблів.

В ЕСПАНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Катальонія відділила ся від Еспанії.

БАРСЕЛЬОНА, 25. січня. — **Катальонія, яка обіймає теперішні еспанські провінції: Барсельона, Тараґона, Леріда і Ґерона, проголосила свою независимість від Еспанії.**

Нове катальонське правительство складаєть ся з парляменту о двох палатах і екзекутиви та ґенерал-ґубернатора.

Катальонія не признає більше над собою власти еспанського правительства. Нове правительство має намір обняти під свою безпосередну контролю копальні, канали і зелізниці, школи і податки.

(Катальонія обіймає північно-східну часть Еспанії; її обшар числить 12.427 квадратових миль, а населенє 2,150.000).

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЗДЕРЖАНЄ ЧЕРЕЗ ЧОТИРИ РОКИ ІМІҐРАЦІЇ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Іміґраційна комісія ухвалила предложити сей законопроект конґресови.

ВАШІНҐТОН, 24. січня. — **Після законопроекту, принятого іміґраційною комісією в палаті послів, ІМІҐРАЦІЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ БУДЕ ЗАБОРОНЕНА ЧЕРЕЗ ЧОТИРИ РОКИ ПІСЛЯ ЗАКЛЮЧЕНЯ МИРА.**

Іміґраційна комісія приняла сей законопроект 9 голосами проти 4 і ухвалила вже в понеділок передати його під обради палати послів.

На случай ухваленя сього закона буде заборонена **іміґрація до Злучених Держав зі всіх країв крім Канади, Нової Фундляндії і Мексика. З прочих країв будуть могли бути допущені до Злучених Держав лише слідуючі:** Урядники чужих правительств, туристи, родини натуралізованих горожан, священики, учителї, адвокати, лікарі, студенти, письменники, артисти і члени инших наукових професій.

Виїмок становлять не-горожани, котрі виїхали зі Злучених Держав, щоби бороти ся в арміях союзників Злучених Держав, і особи, які шукають захисту перед релігійними переслідуванями.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ГОЛОВНА ВОЄННА РАДА ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД НАСИЛЬНИМ ЗДОБУВАНЄМ ТЕРИТОРІЙ.

Вислала бездротну телеґраму до народів на Балкані і бувшої австро-угорської монархії.

ПАРИЖ, 24. січня. — **Головна воєнна рада в Парижи вислала нинї остру пересторогу до деяких европейських держав, що насильне здобуванє територій підкопає їх жаданя на мировій конференції.**

Сю пересторогу вислано бездротним телеґрафом в цїли спиненя боротьби, яка ведеть ся нинї між державами на Балкані, в Дальматії, в бувшій австро-угорській монархії і в частях нової Польщі.

Телеґрама звучить:

„Правительства, які є нинї зібрані на конференції в цїли забезпеченя тривалого мира народам, є сильно занепокоєні вістями, які надходять до них з ріжних сторін і доносять, що в богато случаях уживаєть ся оружної сили для здобутя територій, про котрих справедливе належанє має порішити мирова конференція.

„Правительства вважають своїм обовязком видати торжественну пересторогу, що насильне здобутє територій поважно підкопає домаганє тих, котрі такого средства уживають. Через те викликуєть ся припущенє, що ті, котрі уживають сили, сумнівають ся в справедливість і стійність своїх домагань і мають на цїли радше на підставі посїданя і настановленя своєї власти виказувати своє право ніж на підставі національної приналежности. В сей спосіб вони затемнюють всякі докази приналежности і виказують своє недовірє супроти самої конференції.

„Се може потягнути за собою хиба лише дуже некорисні наслідки. Коли вони надіють ся справедливости, мусять залишити всякі насильні кроки і передати свої домаганя з повним довірєм в руки мирової конференції".

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німці здержали наступ Поляків.

ГАҐА, 24. січня. — **Німецькі війска під командою маршалка Гінденбурґа і ґен. Більова здержали наступ Поляків, побивши польські війска у битві коло Торуня,** як се доносять одержані вісти.

Війска аліянтів в Польщі.

ПАРИЖ, 26. січня. — **Відділ війск аліянтів прибув до Польщі через море.**

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 27, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Большевицькі заворушеня в Чехії.

ГАҐА, 24. січня. — Нинїшні телеґрами доносять, **що в Чехії вибухли в 15 містах грізні заворушеня. Положенє стало так грізне, що відкликано зі Словаччини війска в цїли здавленя заворушень.**

Чеські війска здобули від Поляків місто Одерберґ.

АМСТЕРДАМ, 26. січня. — **Чеські війска здобули від Поляків Одерберґ по завзятій кровавій битві,** як се доносить бреславська народна рада.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ЛІҐА НАРОДІВ.

Історична декларація президента Вілсона.

Коли президент Вілсон був недавно в Анґлії і там у своїй промові заявив ся був за Ліґою Народів, а проти дотеперішних союзів держав для „рівноваги сьвітової сили", старий французький премієр Жорж Клемансо у парляменті в Парижи в різких словах виступив проти Ліґи Народів, заявляючись рівночасно за союзом держав для охорони мира. „Коли би в 1914 році — казав він — був союз Америки, Анґлії, Італії і Франції, то не було би війни".

Може се і правда, може був би мир, але який? Мир оружний, значить такий, що опирав би ся на сталих арміях союзних держав. Такому мирови є противна Америка й Анґлія, бо вони противні сухопутній оружній силі для цілий воєнних. Отже пропозиция була зле заадресована.

Президент Вілсон міг переконувати Клеманса, чому він є проти зоружених державних союзів, а за міжнародною Ліґою Народів. Однак він сього не потребував робити. Він міг тільки пригадати йому свою мирову програму проголошену дня 8. січня 1918, а приняту всіми аліянтами, а також і їх противниками перед підписанєм перемиря.

Ся програма обовязує всі держави, що засідають до мирових переговорів, а остання, 14-та точка сеї програми звучить так:

Загальна спілка народів мусить бути утворена на основі окремих умов, для створеня взаїмних запорук політичної независимости і територіяльної цілости, однаково для великих і малих держав.

Можливо, що Клемансо пригадав собі сю точку, як почув, що Анґлія однодушно підпирає президента Вілсона, та що другі держави ідуть також за Америкою й Анґлією, тай остаточно уступив від своїх „союзів для рівноваги сили", а згодив ся з президентом Вілсоном.

Се заявив він на мировій конференції, отже вкінци щодо Ліґи Народів запанувала однодушність; суперечних поглядів не було.

* * *

Ходило вже тільки о те, **аби мирова конференція в Версалю** (Versailles, недалеко Парижа, вимовляєть ся: Версай) **згодила ся засадничо на Ліґу Народів і виготовила її програму, а радше її основну конституцію.**

Для сеї цїли зібралась специяльно мирова конференція в минулу суботу, **дня 25. с. м.**

Дебату отворив президент дуже знаменною промовою, якої зміст отсе подаємо.

Наперед сказав президент Вілсон, що мирова конференція зібралась для двох цїлий: 1. полагодити справи теперішної війни, і 2. забезпечити мир сьвіта. Аби осягнути сю другу цїль, треба створити якусь машинерію, якою може бути інтернаціональна Ліґа Народів.

У дальшій своїй промові президент Вілсон говорив між иншими так:

Ми не є представниками правительств; ми є представниками народів. Не вистарчить задоволити правительствені круги усюди. Треба, аби ми задоволили опінію людства.

Тягарі сеї війни впали сильним ударом на народи. Не потребую описувати, які тягарі упали з фронту на старців, на женщин і на дітий, на доми цивілізованого сьвіта.....

....Той нарід двигав тягарі, бо вірив, що ті, що зійдуть ся разом його заступати, подбають, аби такі жертви на будуче були неможливі.

— — — — — — — — — — — —

В суті річи Злучені Держави є меньше інтересовані в сїй справі ніж другі народи, яких представники тут зібрались. Зі своїми просторими територіями і великими морськими границями Америка є меньше виставлена на напад ворогів ніж яканебудь инша держава. Наш запал до Ліґи Народів не походить зі страху, але із засад, які повстали із зрозуміня сеї війни.

— — — — — — — — — — — —

Панове, вибрані кляси людства вже перестали бути його правителями. Доля людства є нині в руках простого народу цїлого сьвіта.

Коли задоволите її, то не лише оправдаєте довіре, але теж запровадите мир. А як не задоволите її, то жадні договори не зроблять ані не утривалять сьвітового мира.

— — — — — — — — — — — —

...Ми, американські делеґати, не посьвятимо ні защо засади, ...**що ми не є панами жадних народів, але є тут на се, аби дбати, щоби кождий нарід у сьвіті вибирав своїх власних господарів і кермував своєю долею не так як ми хочемо, але так як він хоче.**

Коротко кажучи, ми тут є на се, аби подбати, щоби підстави теперішної війни упали. Тими підставами **було приватне рішене малої кліки цивільних правителів і військових штабів.** Тими підставами — був наїзд великих держав на малі. Тими підставами було держане в купі при помочи оружя великих держав, зложених з невдоволених народів. Сї підстави полягали в силї малих груп людий, що виконували свою волю а людства уживали яко заставу у своїй грі. І ніщо инше **тільки освободжене сьвіта з тих річий принесе мир.**

Американські представники не мають клопоту в сїй справі, бо вони держать ся **незмінимих засад.**

— — — — — — — — — — — —

Коли я іду улицями Парижа, я скрізь стрічаю американських жовнірів. Вони прийшли сюди воювати тоді, коли ми їм представили цїль війни. **Вони прийшли яко хрестоносцї не лише виграти війну, але і справу. І я нині одвічальний перед своїми жовнірами. Я маю нині сформулувати цїль, за яку я їх кликав боротись. І я нині мушу бути також як і вони хрестоносцем за сї справи, без огляду на се, скільки би се коштувало і без огляду на се, що треба зробити, аби осягнути цїль, за яку вони боролись.**

По сїй величній промові президента Вілсона, найбільшого приятеля народів і робітників зокрема, говорив ще анґлійський премієр Ллойд Джордж та італійський премієр Орляндо.

Оба вони заявились за Ліґою Народів і заявили своє щире підперте для президента Вілсона у сїй справі.

Опісля конференція приняла резолюцію за основанем Ліґи Народів на підставі міжнародного співділаня в цїли оберіганя умов між народами та охорони їх перед війною.

Ліґа Народів буде складовою частю мирового договору.

Мирова конференція назначила комісію для виготовленя конституції Ліґи Народів.

* * *

Ся постанова мирової конференції є запорукою, що справа Ліґи Народів станула на добрий і певний шлях.

Можна сказати, що Ліґа Народів є довершеним фактом, а радше, що мусить бути, бо инакше не було би американських представників на мировій конференції.

Створенє Ліґи Народів буде головно заслугою великого президента Злучених Держав, Вудрова Вілсона. З Ліґою Народів буде звязане його велике імя. І сьвіт буде тямити, що мир, який Ліґа йому забезпечить, та добробут і свобода, який вона буде хоронити, **се твір розуму і серця президента Вілсона, найбільшого приятеля і оборонця поневолених і кривджених людий протягом многих століть.**

Тому то нема нині другого чоловіка, котрого би цінили і любили давлені і кривджені міліони людства у цїлім сьвіті, понад президента Вілсона. Нині всі вони споглядають на нього з великою надією.

Між ними і нарід український може найбільше з усїх уміє і зуміє довгі часи цінити заслуги президента Вілсона, заслуги для свободи і волї, для добра і мира та для поступу всїх народів.

РЕЗОЛЮЦІЇ

ПРИНЯТІ НАРОДНИМ ЗІЗДОМ В НЮ ЙОРКУ, ДНЯ 17. С. М.

(Дальше).

II.

Резолюції холмських Українців, предложені п. Онуфрієм Ковальським, делеґатом холмських Українців в Злуч. Державах:

Холмські Українці, проживаючі в Злучених Державах, котрих представники взяли участь в Народнім Зїздї в Ню Йорку, дня 16. і 17. січня 1919, урочисто заявляють:

1. Всї українські етноґрафічні землї, під яким пованєм вони би не були до сего часу, мусять бути злучені в одну українську републику, після принципів самоозначеня народности і льокальних і спільних народних інтересів.

2. Протестуємо проти претенсій Поляків та Москалів до українських земель, а особливо ми, холмські Українці, проти загарбаня Польщею відвічної автохтонної української землї Холмщини, котра природно має належати до України: задля абсолютної більшости українського населеня; задля нашого історичного права, старшого як право польського насильства; задля загального бажаня холмських Українців тоїсамої раси, історії, мови, традиції, обичаїв і спільного інтересу.

3. Холмські Українці протестують проти нападу польських військ на Холмщину, Галичину і Волинь, де вони розливають невинну кров нашого народу, котрий хоче скинути з себе ярмо довговічної неволї і бажає жити в своїй хатї як вільний горожанин своєї батьківщини.

4. Пятнуємо польську пропаґанду проти України; всї брехнї та перекручуванє історичних фактів; їх мильне інформованє про число українського населеня в Холмщинї для виробленя собі симпатії і помочі чужих народів. За се ми Полякам висловлюємо найбільшу погорду.

5. Холмські Українці висловлюють повне довіре, й обіцяють моральну й матеріяльну піддержку Українській Народній Радї в Парижи, засилаючи просьбу, щоб ся Рада всїми силами боронила наших справедливих домагань, бути злученими з матерною землею київською.

7. Холмські Українці бажають українській народній републицї і її мировим делеґатам всїх успіхів в начеркненій програмі: злучити всї свої етноґрафічні землї в одну українську републику, і просять, щоб ніяк не оставили нас в страшній ляцькій неволї, котра грозить винародовленєм та винищенєм українського елементу на Холмщинї.

Принято одноголосно.

III.

Резолюція угорських Українців.

П. Іван Гайович, делеґат з Шікаґо, Ілл., предложив Народному Зїздови слїдуючу резолюцію:

Угорські Українці з Шікаґо, Ілл., постановили на вічу, яке відбулось 15. падолиста 1918, заявитись за злукою угорської Руси з Україною. Длятого угорські Русини з Шікаґо, Ілл., через свого делеґата, Івана Гайовича, протестують як найрішучійше проти ворожих плянів, аби злучити угорську Русь з Чехо-Словаччиною.

Принято одноголосно.

IV.

Резолюції ухвалені на зборах Товариства „Буковина" в Ню Йорку, дня 5. січня 1919, предложені на Народнім Зїздї делеґатом п. А. Вінтонюком.

1. Ми, Українці з Буковини, згуртовані в товаристві „Буковина", яке є одиноким товариством Буковинців-Українців в Злучених Державах, жадаємо злуки української части Буковини з Галичиною і разом влученя до української народної републики.

2. Ми жадаємо, щоб столичне місто Буковини, Чернівцї, котре лежить на територіі українській, було влучене до української части Буковини.

3. Ми протестуємо проти наїзду Румунів на українську часть Буковини і відкликаємо ся до Злучених Держав, щоби ужили свого впливу і сили, аби усунено румунські війска з територіі української на Буковинї.

4. Ми протестуємо проти наїзду Поляків на українську часть Галичини.

5. Ми жадаємо, щоб угорська Русь була влучена до української народної републики.

6. Ми жадаємо, щоби Холмщина була влучена також до української народної републики.

7. Ми, буковинські Українці, жадаємо, щоби п. Січинський залишив свою політику, котра шкодить українській справі, а також жадаємо, щоб відкликав телеґрами, які посилав до вшехпольського комітету.

8. Ми, буковинські Українці, не признаємо сойму Федерації чи п. Січинського за всенародний, але рішучо за партійний, а признаємо нинїшний український Народний Зїзд.

Принято одноголосно.

(Дальше буде).

ЦАРСЬКІ ПОСІПАКИ В ПАРИЖИ.

До Парижа поназїздило ся богато усяких царських посіпаків — говорити „в імени Росії" та ще й „засїсти" до мирової конференції в її імени.

Вони так красно собі були все уплянували; злучились і зєднались, що виглядало, що готова царська Росія капне їм з неба.

Для такої царської Росії ще дістали вони обіцяну поміч від французьких банкирів, а се так подїлало на московських панів в Парижи, що навіть ті, що ще недавно парадували у Вашінґтонї в ролї демократів, нагло перемінились в царських посіпаків. Російський амбасадор Борис Бахметев, присланий до Злучених Держав ще премієром князем Юрієм Львовом, підчас свого побуту на американській землї говорив наприклад в Шікаґо, що Україна буде мати повну автономію, але коли тепер приїхав до Парижа і стрінув ся зі „своїми" та набрав ся париського духа, заявив, що України нема; що се тільки „німецька інтриґа". Так як перед революцією говорили всї царські посіпаки.

Вся та царська банда в Парижи затирала руки і мріяла про недалеку хвилю, коли то війска аліянтів займуть цїлу Україну та підуть здавити большевицьке правительство і віддадуть знова цїлу давну Росію в руки тої банди.

Але рахунки попсувались. Аліянти здержали свою експедицію на Україну і на Московщину і згодились на проект президента Вілсона запропонувати всїм зорґанізованим правительствам або ґрупам на просторах давної Росії, аби зїхались на Княжих островах коло Царгорода для взаїмного порозуміня і для зближеня з аліянтами.

Се дуже не подобалось царським посіпакам, зібраним в Парижи.

Бувший царський міністер заграничних справ, Серґій Сазонов, каже, що „не буде сидїти разом з большевиками".

Навіть якийсь „великий князь" з дому убитих і побитих Романових найшов ся в Парижи і давай собі протестувати проти спільної конференції з большевиками.

А за Сазоновом, за „великим князем" ідуть другі „великоРоси" і теж протестують проти сього, проти чого ті протестують. Протестує і звісний господин Бахметев і князь Львов і ріжні барони і всяческая буржуазія.

З большевиками вони не хотять анї сидїти анї радити.

А з ким?

Розумієть ся, вони би хотїли засїсти на міжнародній конференції разом з представниками других держав. **Тільки на якій підставі? Кого би вони заступали?**

Анї „Росія" анї Московщина їх не тільки що не признає своїми представниками, але навіть знати не хоче.

Се є тільки крайна безличність тої банди московської, тої кліки царських посіпаків, **коли вона не має голосу навіть в однім селї московськім, а хоче „заступати" „цїлу Росію" на мировій конференції.**

Се тільки один з многих московських скандалів, якими московські царські посіпакиописують ся перед сьвітом довгі часи і мають надію описуватись в безконечність.

Але сьвіт може сказати такому царському посіпацї як Сазонов: „Господине, як ви маєте право „заступати" Росію, то такосамо ви маєте право „заступати" Бразилію, Хіни, і що вам тільки подобаєть ся!"

І сьвіт демократичний мусить навчити таких посіпаків, що їх пованє скінчилось вже раз на все, разом з упадком царських тронів і корон.

Таким посіпакам повинні бути двері отворені, але до виходу.

Настав час, що нарід сам має бути господарем своєї землї, без панів і посіпаків.

Як сказав президент Вілсон, простий нарід усюди мусить правити сам собою, а не кліки, що доси правили народами.

ХЛОПСЬКА КОЛЯДА.

Дивная новина у нас появилась:
Уже наша Україна зі сну пробудилась.
Вона пробудилась, очи протирає,
По всїм сьвітї, де лиш може, Вкраїнців шукає.
Вкраїнців шукає, щиро обіймає
І в партію українську мило привертає.
Мило привертає, на віча скликає
І там людям всякі права щиро викладає.
Щиро викладає, як не бідувати,
Як з галицької Вкраїни Ляха виганяти.
Бо так в Галичинї, як на Буковинї
І так далї за границев, аж на Угорщинї.
Щоб там наших братів, Русинів сараків
Не морили чорні Угрои, як яких собаків.
Бо й там наші братя, наше поколїнє,
Нещасливі, опущені дїти з України.
Ой засьвіти сьвітло, постав на віконце,
Най зацвите Україна, як рожа на сонци.
Бо ми сеї ночи на волос не спали;
Чи ти маєш хлопську правду? — кождого питали.
Бо та хлопська правда всїм нам добре знана:
Сардак, кожух, сива шапка й синьо-жовта фана.
Тож ми разом, братя, возьмім ся за дїло:
Зєднаймо ся, зґуртуймо ся в українське тїло.
Бо вже Польща тая добрий нам знак дала;
Наших братів Українців на смерть убивала.
Дивная новина отся Галичина:
Там рей водив перший-лїпший польський шляхтичина.
Тож ми, братя, знаймо, всї жертви складаймо,
Галичини Ляхам в руки вже більше не даймо.
Бо ті ляцькі дїти плетуть густі сїти,
Хтять нам очи заслонити від ясной просьвіти.
Але вчені люди бодай потривали,
Пробудили бідних хлопів, щоб сїти пірвали.
Щоб сїти пірвали, край не покидали,
А по морю не топились, з нужди не вмирали.
Тепер ляцькі дїти, йдїть ся в рів загріти,
Не товчіть нам хрін під носом, ми не ваші дїти.
Бо ми вільні дїти неньки України,
Тепер собі заспіваєм, що вона не згине.

Подав **Дмитро Іващук,** з Іст Ст. Луіс, Ілл.

ВІДБУДОВА.

(United States Department of Labor, Information and Education Service).

Департамент Працї приготовляє на всю Америку широкі пляни публичних робіт і будови домів. Та будівельна програма має творити перехід від війни до мирного житя; має дати роботу людям демобілїзованим з армії і воєнних промислів; має збільшити матеріяльне богатство краю і по скінченю має стати монументом для американської працї і енерґії.

Департамент Працї стараєть ся, аби стейти і міста повною парою рушили будівельну роботу, задержану двома роками війни, та наглить приватних підприємців, аби негайно взяли ся за дїло. Пересїчний робітник, що був стало занятий підчас війни, має тепер більше гроший ніж колинебудь передтим і може їх інвестувати в будові свого власного дому.

Будівельний промисл дуже задержав ся через війну і будівництво є тепер одним з найважнїйших мирових завдань правительства.

Майже кожде село і місто в Америцї потребує нових публичних будинків і нових домів для мешканя. Люди живуть в тїсних хатах і на перелюднених улицях та мусять мати більше воздуха, більше сонця, більше зелени і більше природної свободи. Тому плянуєть ся будова публичних будинків і приватних домів на широкі розміри в цїлім краю — відбудова в дословнім того слова значіню. Відбудова всего старого і нездатного та будова нових домів для населеня.

Вимоги воєнного часу задержали будівництво і ще тїснійше стало жити. Надто зріс рент (чинш) до тої степени, що декуди справдї годї доплатити ся.

Та занедбана робота мусить бути зроблена тепер. І ще більше. Мусить бути збудовано стільки публичних будинків і передівсім стільки домів до мешканя, скільки їх взагалї в Америцї треба для вигідного житя.

Разом з тим зробить ся лекший перехід від війни до звичайного мирного ладу. При будівництві найдуть роботу як жовніри випущені з армії так і робітники заняті доси в воєнних промислах.

ПОТРЕБА ПРОМИСЛОВИХ ЛІКАРІВ.

Департамент працї стараєть ся вишколити як найбільше окремих промислових лїкарів, котрих треба все більше і більше.

Новочасний промисловий лїкар не лише має лїчити хорих, але передівсім здоровим має забезпечити їх здоровлє. Має дбати наперед, щоб хорих було як найменьше і щоб хороби не приймали ся.

Щойно в останних роках лїкарі почали зокрема занимати ся так званими професіональними недугами. Давнїйше фабричного лїкаря кликали тільки тодї, як трафив ся нещасний випадок або хтось тяжко захорів. Та згодом побачено, що можна заздалегідь не допустити до нещасних випадків і недуг повчаючи робітників та доглядаючи, щоб у фабрицї були чисті і здорові порядки.

Війна забрала дуже богато лїкарів до армії і тому департамент працї завів у себе окремий відділ для промислового здоровля, котрий має старати ся о вишколене більшого числа промислових лїкарів. За його старанєм по медичних школах заводить ся окрему науку промислової медицини, що має дати лїкарам те знанє, яке їм потрібне у фабрицї. Добрий промисловий лїкар мусить бути не тільки добрим лїкарем і хірурґом, але й добрим урядником, добрим психольоґом, добрим економістом, добрим учителем і добрим орґанізатором і мусить навчити ся пізнати звязь поміж хоробою та професійною працею або промисловими відносинами.

Т. Якимчук.

КОЛЯДА.

Різдво Бога Слова гучно справляймо,
Спаса жаданого всї привитаймо.
Веселїть ся та співайте,
Україну сповіщайте,
У Вифлеем поспішайте!

Ми вже з Вифлему вернулись назад:
Пастухи там щирі, все пійшло на лад.
І волхви прийшли з дарами,
Ріжні співцї з кобзарами,
З червінцями й талярами.

Над темним вертепом сьвітить ся зоря,
Сяє й непокоїть Ірода царя.
Вшанували ми й Лелїю,
Пречисту Діву-Марію;
Там і провели вілїю.

Трапилась пригода, та ще й не мала:
Запрягли кобилу в нові ґринджола;
Сїли всї гуртом на санї
Й опинились на Йорданї,
У предтечі на снїданї.

Там Іван поставив меду та вина,
Зарізав телицю, потім барана.
Пяні від вина та меду,
Ми сполохали череду
Й оскоромили середу.

Випили ми вина, випили й меди,
І десь погубили всї кобзи й дуди.
Не було на чому грати,
То щоб сорому не мати,
Ми навчили ся співати.

Кобила тимчасом наїлась вівса;
Чуєм: „Слава в вишних" гудуть небеса.
Ми, хоч пяні, схаменулись,
Як найшвидше одягнулись
І до Йосифа вернулись.

Підійшли до ясел на початку дня,
Запросив нас Йосиф аж до курїня;
Ми Пречистій уклонились,
На дитятко подивились
І з Йосифом похмілились.

Напились, наїлись за сьвятим столом;
Хто сїв на ґринджола, хто ззаду пішком.
Всїм прийшло ся поспішати,
Щоб вам про все розказати,
Та з Різдвом повінчувати.

Будь здорова, ненько, доглядай дїток;
Коло своєї хати насади квіток.
Нехай цвите Україна,
Най радїє вся країна;
Вірним братам вечір добрий!

Париж, 26. ґрудня 1917.

UKRAINIANS FIGHT BOLSHEVISM.

The convention in this city of representatives from the centres of Ukrainian population in the United States and Canada outlined for itself the broad programme of securing the stability of the new Ukrainian State by fighting Bolshevism. In this respect Ukraine is confronted with much the same problem as Poland, the leaders in both lands believing that they must defeat the agencies of the Trotzky rule at Moscow before they can gain for the new states the recognition they desire.

The attempts at the formation of a Ukrainian state have been to a great extent disappointing to the Ukrainians themselves. The country which these people hold to be their own was one of the most productive of Europe. The fertile black earth region of the south was the granary of Russia; the uplands of the north rich in forest and mineral resources. The peasants were as a class land owners and commonly considered the most advanced in the Russian Empire, a people, in fact, who might have been reasonably expected to be genuinely desirous of the independent government which their leaders had long held up before them as the goal of their national ambition.

That the country was practically taken from them by the Central Powers through the terms of the Brest-Litovsk treaty, and that it was being built up into a German vassal state, were the results of military conditions more than of desire of a majority of the people. The end of German rule was welcomed by all Ukrainians except the few who were agents of the Central Powers and had become the heads of a Goevrnment directed and controlled by Berlin. But it left in its train a condition of disorder and disorganization which has been fostered by Bolshevism and has grown into the present peril to the new state.

The people of Ukrainian descent in America believe that they are in better position than those of their race remaining in Ukraine to understand the menace in the growth of Bolshevism. The Ukrainians were well represented in the armies of the United States and Canada in the war. Their attitude toward Bolshevism is largely the American attitude. In its spread to Ukraine they fear the repetition of the same condition in that country as exists in Russia; and they believe that if they can halt Bolshevism at their northern boundary they will erect a barrier to its extension westward. In this effort they are asking the help of the Allied nations, and they are offering as an earnest of their own intention a concerted action to defeat the Bolshevist agencies that have been at work among the Ukrainians in America and Europe.

(The N. Y. Sun, Jan. 19, 1919.)

ДОПИСИ.

З JERSEY CITY, N. J.

Громадське віче.

Заходом Комітету місцевої Української Громади відбуло ся у нас дня 12. б. м. величаве народне віче в гали під ч. 98 Нюарк Евеню. Народу зійшло ся богато, так що виповнили галю по береги, а новиною було і се, що перший раз завитали до нас Карпатороси і наші „поступовці-червоні".

Віче отворив п. Кость Кирчів, покликуючи на предсідателя віча п. Івана Білобрама, який знова покликав на секретарів пп. Василя Матвіяса і Стефана Мушинського. Сю президію присутна публика одобрила.

Реферати пп. Степана Костіва, Юліяна Павчака і Осипа Стеткевича вислухано уважно, бо вони, хоч короткі, були оперті на аргументах, ясні і щирі, тож осягнули свою ціль — передівсім виказали потребу зборів, вияснили сучасне невідраднє положенє в Галичині і на Україні та завізвали нарід до єдности, згоди і жертв.

Принято і ухвалено отсї резолюції:

1. Виражаємо президентови Вілсонови нашу найщирійшу подяку за успішну боротьбу о права всіх поневолених народів і надіємо ся, що він доложить труду, аби і українському народови привернути всі належні права. Заразом складаємо щиру подяку всьому американському народови за співчутє, заінтересованє нашою справою і поміч матеріяльну.

2. Виражаємо наше найбільше співчутє пані Розевелт, як і цілій родині помершого, в утраті великого мужа, батька, патріота і громадянина американського, як і приятеля українського народу.

3. Надієм ся, що мирова конференція, зібрана у Версалю, полагодить українську справу справедливо і, стосуючись до принципів президента Вілсона, призначить Україну яко незалежну державу в її етноґрафічних і національних границях.

4. Надієм ся, що мирова конференція постараєть ся о відповідні права, щоби зберегти українські меньшости в пограничних поясах, або заґарантує такісамі права тим меньшостям, як чужинці будуть мати в українській державі.

5. Рішучо протестуємо проти несправедливих а злобних тверджень польської преси і мнимих провідників народу польського, наче би український рух і боротьба о Львів були індентичними з рухом большевиків, бо сей рух є чисто національний і на підкладі політичнім, такийсамий, як рух славянських народів на Балкані в боротьбі визвольній, або боротьба Американців за Вашінґтона.

6. Рішучо протестуємо проти попираня аліянтами польських чи російських автократів в боротьбі з Україною і жадаємо вицофаня війск аліянтських з України, колиб такі знаходили ся в межах українських земель.

7. Домагаємо ся, щоби на мирову конференцію були припущені висланці українського народу в такім числї, як справедливість вимагає і щоби Україну трактовано після її величини і поваги.

8. Надієм ся, що як польський так і російський нарід доложить труду, щоби усунути дотеперішні непорозуміня і ненависть, які, творені і підтримувані пануючими клясами, лише наносили шкоду всім тром народам. Ми з нашої сторони доложимо труду, щоби помочи задані рани гоїти.

Відтак приступлено до збірки жертв на оборону Галичини. Зібрано звиш $600 готівкою, а субскрибовано звиш $400. А коли зважить ся, що окрім сего поодинокі товариства на своїх мітінґах ухвалили осібні жертви і парохіяльний комітет на свою руку дотягає до тисячки, то можна сподівати ся, що по колекті по хатах наше місто дотягне до $3.000 на сю благородну ціль.

До Комітету Укр. Громади в Джерзи Сіти на рік 1919-тий увійшли урядники дванайцяти місцевих братств і товариств (а також кілька членів громади), з котрих уконстатуував ся уряд так: Кость Кирчів, предсідатель; Осип Стеткевич і Михайло Сидор (старший), заст. предс.; Василь Матвіяс, Володимир Шевчинський (Ваґнер) і Гриць Гук (син Стефана), секретарі; Іван Білобрам, касієр; Стефан Мушинський, заст. кас.; Степан Костів, Антін Онисик і Стефан Гладкий, контрольори.

Не від речи буде згадати про заховуванє Карпаторосів і „червоних". Сі людці думали, що, приходячи на віче, потрафлять загамувати наради, або перевести їх після власної волї. Тимчасом, коли їм дано можність виговоритись, не лише що забули язика в устах, але коли почули, які арґументи посідають їх противники у відповідь, винеслись як не пишні, забуваючи навіть на се, що справа наша є їх справою і належалоб їм також зложити жертву на поміч вітчині. З того ми переконали ся, що їх нам нема чого боятись, а противно: вони повинні частійше заходити поміж нас, бо через се наступилаб виміна поглядів і арґументів, і сі людці, які думають, що понад них нема вже нікого більше, переконали ся, що або у них „не всі дома", або що їм замісць політикувати належалоб забратись до книжки і науки.

Годить ся тут надмінити і се, що наше льокальне житє починає бити живійше. Українці в горішній части міста закупили перед місяцем на власність красний дім з великою площею і вже на сю ціль зібрали поверх $4.500. На 1-го лютого б. р. перепроваджують ся всі товариства тої части міста з польських і жидівських галь до власного дому, де також буде і галя на представленя, а може і школа.

На долині міста житє гуртуєть ся в галі церковній і в галі „Народного Дому" і є надія, що наша громада буде могла небавом послужити за взір другим. Безперечно, що подяка належить ся таким людям, як Стефан Милянович, Степан Костів, Кирило Піддубчишин, Іван Підгорецький, К. Кирчів, Михайло Сидор (старший), Стефан Гладкий, Антін Онисик, Іван Білобрам, Стефан Мушинський, Іґнатій Гаврилюк і десятки других, які працею, ініціятивою і добрим приміром ведуть перед. До того урядники і робітники „Свободи" як і місцевий парох, о. Ал. Улицький, помагають, де можна, а люди не сплять, але роблять і роблять — не задля химерних амбіцій, чи самовладного указу, але для самого діла. І коли так дальше піде, то можна сподівати ся, що Українці в Джерзи Сіти приступлять в короткім часі до кооперативної орґанізації, щоби і на поли економічнім піднестись до гори.

Василь Матвіяс,
секретар віча.

З FORD CITY, PA.

Народні збори.

Дня 29. грудня м. р. відбули ся в нас, в Форд Сіти, народні збори, які отворив предсідатель тов-а „Запорожська Січ", Філярет Джуґан, обяснивши ціль сих зборів. Відтак попросив присутних, аби вибрали зпоміж себе президію до переведеня зборів. На внесенє Семена Баля, поперте Іваном Луківським, вибрано предсідателем зборів Дмитра Буряка.

Д. Буряк виголосив промову, в якій пояснив ціль Народного Зїзду в Ню Йорку і потребу вибору делеґатів на сей зїзд. Він згадав також за наш рідний край, які тяжкі часи перебуває наш український нарід і як простягає до нас свої руки з просьбою о поміч. Відтак попросив присутних, аби жертвували дещо на фонд визволеня нашої вітчини. Вісім Українців зложили готівкою $100, а прочі люди обіцяли зложити свої жертви на руки колекторів.

До місцевого Українського Народного Комітету зістали вибрані одноголосно: Михайло Зошак, предсідатель; Філярет Джуґан, секретар; Семен Баль, касієр; Володимир Шостачко і Йосиф Теплий, контрольори; Андрій Бобак, Стефан Гнатів, Яков Сінявський, Михайло Денько і Марцель Опалка, колектори.

Делеґатами на Народний Зїзд вибрані: Дмитро Буряк і Йосиф Теплий.

Збори закінчено відспіванєм українського гимну „Вже воскресла Україна".

На закінченє я дуже красно дякую тим щирим землякам, котрі жертвували, що могли; а до тих, котрі позаписувались, кличу з цілого серця: Поможіть вітчині!

Філярет Джуґан,
секр. зборів.

Грицько Коваленко.

МОРЕ.

(Конець).

І пійшов тихою ходою. І якось непомітно дійшов до управленія. Ось уже зайшов на подвірє, ступив на сходи... а ще не зважив ся.

І тут почув він глухий стогін і риданє старого чоловіка в арештанській... Там Галушкові товариші допитували ся, щоб Чміль признав ся.

Галушка прожогом кинув ся до арештанської і гукнув:

— Годі! Ось я! — Він не знав ще, як казати, але знав, що признаєть ся, аби всьому був конець.

— Що таке? — спитали його.

— Я зараз. Я знаю, від чого се.

— Але він не признаєть ся.

— То дарма!

Галушка вже трохи заспокоїв ся, вже зважував, що треба казати.

— Я придумував спосіб дізнати ся, в чім сила. У мене є одно його писанє про се.

— Про що?

— Про море.

— Деж те писане?

— У мене дома.

— Скачи зараз і привези. Щоб досьвіта вернув ся. Поки пан справник устане, щоб уже привіз.

Галушка поїхав, та все думав, як випутати ся з того клопоту. Заїхав на пораду до писаря Чухрайла, і все чисто, по щирости, розказав йому.

Бувалий у всяких справах, Чухрайло подумав, а тоді порадив:

— Приший зверху обгортку „діла". Звичайну синю, друковану обгортку, що буває на всіх казенних „ділах". Напиши заголовок, от і конець. Видно буде, що в тебе нумери добре аберігають ся.

— Так буде добре, — подумав Галушка. — Ніхто не скаже, що він украв бумагу; навпаки, усі бачити-муть, у якім порядку зберігають ся у нього „бумаги".

У Чухрайла випросив Галушка друковану обгортку „діла", приїхав пізно в ночи до дому, сів до стола і почав виводити на синій обгортці:

„Діло № 7, року 1888, об утопії уворянина Кузьми Чмеля в нарицаемому морю і о искорененії оного моря". Тоді подумав, що може треба замісць „утопії", написати: об утопленії, — або може — утопутії? Хто його знає, коли не вчив ся граматики! Та вже нехай так іде: на Галушку не подивують, коли он там у самім городі, біля самого собора, золотими буквами пишуть — раз — „иконъ и кіотъ", а вдруге — „кіотовъ и иконовъ".

Ще пришив до діла, окрім Чмелевого писаня, картку і на ній написав, на скільки міг пригадати, — що писав колись в сій справі до вовчківської волости.

Повечеряв нашвидку, знов запряг коняку і поїхав до міста. На ранок був там.

Як побачив пан справник привезене діло, то похитав головою, поцмокав, здвигнув плечима, а тоді спитав Галушку:

— Чому ти доси мовчав?

— Не могу знать, ваше високородіє! — відмовив той, — бо мене не зволили питати.

Покликав справник Чмеля і вже спокійно спитав:

— Се ваше писане?

— Моє! О, се воно саме й є! Тут усе видно... А що на мене пан земський начальник кажуть, то може лихі люди набрехали...

— Ідіть до дому та ніколи більше не пишіть таких дурниць. Коли пишете про калюжу, то й звіть її калюжою, а до моря і до всякої там фільософії вам зась!

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ВЕСТ ГАМОНД, ІЛЛ. Тов. ім. Івана Франка, від. 80, повідомляє своїх членів, що слїдуючий мітінґ відбудеть ся в неділю, 2. лютого, о годині 3-тій пополудни, в гали Костюника під ч. 101 155-та улиця. Кождий член мусить явити ся на сїм мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Котрий член не явить ся на згаданім мітінґу і не повідомить про се котрогонебудь урядника, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Котрий член не виповнить своїх повинностий, буде суспендований. — Н. Савка, предс.; Р. Дякун, секр.; Юлія Максимович, кас.

ДІТРОЙТ, МИШ. Бр. св. Николая, від. 175, подає до відома, що на річнім мітінґу вибрано отсей новий уряд: П. Пошивак, предс.; М. Ясінщак, заст. предс.; М. Телевяк, кас.; Г. Плекань, заст. кас.; Д. Макара, секр.; М. Попик, заст. секр.; І. Грошко і Г. Павлюк, контрольори; С. Пережак і Г. Дячишин, доглядачі хорих. Повисше згадані урядники запрошують всіх Українців, замешкалих в Дітройт, котрі доси не мали змоги належати до жадної запомогової орґанізації, нехай прийдуть і впишуть ся до братства св. Николая і до нашої славної орґанізації, У. Н. Союза, бо се є найстарша і найбогатша українська орґанізація в Америці. Братство св. Николая в Дітройт є найперше місцеве братство, котре вписало ся до У. Н. Союза. Воно основане в році 1907, перейшло всілякі крізи, але завдяки добрим членам побороло всі перешкоди і нині стоїть на твердім ґрунті. Се братство виплачує що року по кількасот долярів бенефіту хорим членам, то і вам виплатить, коли ви впишете ся і прийде на вас тяжка хвиля. Наше братство виплачує 5 долярів на тиждень в разі слабости члена або якого калїцтва. Вступне дуже маленьке, а до У. Н. Союза після статута. Мітінґи відбувають ся кождої 3-тої неділї по першім в гали Пахолка під числом 91 Clippert Ave., близко церкви св. Івана Хрестителя на Clippert Ave. Прийдїть сейчас, не відкладайте, бо пізнійше може треба буде каяти ся. — П. Пошивак, предс.; Д. Макара, секр.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальше зложили жертви на Фонд для оборони Галичини, до дня Українського Народного Зізду, отсі добродії:

154. Літл Фолс, Н. П. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Теодор Михальчук $20.00; Михайло Наньовський $15.00; Петро Балящук, Іван Окрепкий, Василь Петрашек, Никола Гавдида, Семко Процїв, Никола Сенько, Іван Кравецький, Василь Білоус, Юрко Корбило, о. Василь Мальовський, Ілько Вітенюк, Николай Думак, Василь Стасишин, Онисим Мороз, Марія Колич і Марта Білик по $10.00; Гринько Вітрак $6.00; Никола Нагаєвський, Іван Швець, Михайло Корчинський, Іван Андрійшин, Павло Гишка, Василь Паліса, Михайло Стасишин, Дмитро Кифар, Никола Карась, Йосиф Осташ, Теодор Ковалик, Никола Засєтко, Іван Замосцянський, Никола Снак, Роман Гишка, Семко Гишка, Ізидор Андрусишин, Лев Голіят, Іван Колковський, Семко Лилик, Василь Макар, Гринь Януш, Іван Демків, Гарасим Заверуха, Гринь Прунько, Михайло Щур, Іван Гнида, Василь Пшеничний, Михайло Януш, Никола Паламар, Михайло Трач, Евстахій Швайковський, Іван М. Коникович, Марія Прунько, Михайло Русин, Василь Буняк, Николай Микитюк, Юрко Павчинський, Іван Павчинський, Петро Поступак, Константин Іваськів, Андрей Михальчук, Михайло Гаиовський, Григорій Голодрига, Данило Поцентелюк, Іван Корчинський, Михайло Басій, Никола Гриб, Теодор Павчинський, Василь Окрепкий, Ілько Коникович, Роман Кленик, Никола Гавдинюк, Никола Гливич, Павло Корчинський, Йосиф Павловський, Петро Лозїнський, Іван Корчинський, Онуфрій Мигас, Василь Рабик, Петро Андруховський, Михайло Різник, Онуфрій Басій, Михайло Дацишин, Василь Солик, Теодор Боднар, Іван Андруховський, Михайло Петрик, Семко Голодрига, Андрей Сеньо, Михайло Михальчук, Василь Погрібний, Никола Мельник, Яким Білик, Григорій Бойчук, Павло Карпович, Василь Різник, Никола Кошуляк, Михайло Линда, Михайло Корчинський, Василь Суховий, Никола Лавришин, Семко Білоус, Йосиф Буняк, Іван Семенець, Семко Леньо, Іван Довгун, Іван Дацишин, Антін Гошуляк, Дмитро Соботяк, Йосиф Франків, Никола Слабодух, Ілярій Стрнек, Франко Скибінський, Михайло Городиський, Гринько Рудковський, Гринько Дубчак, Василь Дубчак, Гринь Афинович, Анеля Савич, Йосиф Корчинський, Дмитро Момут і Дмитро Тимків по $5.00; Максим Бобак і Іван Флячек по $4.00; Ілько Трипалевський $2.00; Марія Метюк $1.00. — Разом $727.00

155. Куртіс Бей, Мд. Місцевий У. Н. Комітет надіслав ....$200.00 а поіменний виказ жертв надішле пізнїйше.

156. Палмертон, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: о. Вол. Коритовський, Василь Саган, Теодор Гевчук і Ілько Олїйник по $5.00; П. Огродник $3.00; Й. Геренда, Т. Бабій, М. Тимків, І. Кіш, І. Осташ, І. Хоміцький і Т. Атаманчук по $2.00; М. Сікорський $1.50; П. Салацький, Д. Коцюбинський, І. Гураль, Ю. Малий, А. Сившак, С. Павлїв, І. Баняс, А. Скарбінець, П. Лючович, І. Парашинич, С. Симканич, С. Паращинич, І. Павлик, М. Стельмах, Г. Пшик, В. Іванців, Варвара Андріїв, В. Боднарчук, І. Васильковський, В. Романишка, Ю. Шандрівський, М. Марців, І. Пац, о. І. Кійко, Т. Гуль, С. Левицький, І. Ковальчук, Н. Сицак, О. Мацїканич, І. Перигавич, Ю. Яблонський, Д. Хлопчишин, Н. Житник, С. Батько, Я. Круль, Й. Яцкуляк, Г. Трескоп, М. Мандзяк, Т. Іваськів, С. Баняс, І. Литвин, Г. Залужний, Д. Березяк, В. Завалїй, Г. Якимович, А. Завалїй, О. Зубар, Ю. Цагула, Анна Моргун, М. Савчинич, Т. Фринк, І. Брузнак, В. Пукас, М. Гончарик, Л. Лишкевич, Н. Коросинський, Ю. Берегірський, С. Присташ, М. Халяк, М. Куба, Г. Березяк, Д. Житняк, Н. Френк, С. Паранка, Т. Гуменюк, Д. Майкович, О. Мількович, А. Марців, М. Желїско, І. Онушка, Д. Демчик, І. Сиротяк, П. Гаврилюк, О. Борох, В. Сподарик, С. Дмитрик, В. Андреяк, Г. Новацький, С. Романів, І. Залужний, М. Дзуба, Я. Цибрівський, І. Кость, А. Прокопишин і Г. Дрітяк по $1.00; дрібними жертвами $11.75. Разом $136.25. По стручeню оплати почти, насдіслано $135.77

157. Колівуд, О. П. Козловський $5.00

158. Стемфорд, Конн. Зложили: церков св. Володимира і комітет У. Н. Дому по $20.00; Василь Блащук $5.00; І. Буяновський $1.50; М. Теребуш і Й. Тирчик по $2.00; С. Коривчак, С. Марущак, В. Карий, П. Хома, Г. Когут, І. Каштанюк, М. Богда, М. Коба, І. Кресан, Г. Заплатинський, Н. Яремко, І. Городецький, К. Наумець, І. Кошлайчук, Анна Мацїйовська, І. Чарковський, Д. Криницький, Н. Любомирович і Я. Лаба по $1.00; дрібними жертвами $2.25. — Разом $71.75

На поміч У. Н. Радї в Парижи зложили дальше: бр. св. Михаїла $20.00; Українська Громада в Стемфорд, Конн. $20.00; бр. св. Петра і Павла $20.00; І. Кресан, І. Каштанюк, М. Теребуш, І. Тирчик, В. Бреян, Н. Белюх, С. Корівчак, В. Карий, П. Хома, Г. Когут, М. Сливинський, І. Хома, В. Блащук, І. Тирчик, С. Савіцький, К. Маркевич і І. Кошлейчук по $5.00. — Разом $145.00

159. Фогелсвіл, Па. На поміч У. Н. Радї в Парижи зложили: Онуфрій Вересюк, Андрій Тютко, Іван Химій, Левко Каковський, Данило Максимів, Кость Загородний, Іван Денис, Антін Мандзюкевич і Настя Кобасюк по $5.00; Антін Стефанко $1.00. — Разом $46.00

160. Елмайра Гайтс, Н. Й. о. П. Середа $100.00

161. Бунсокет, Р. Ай. На руки п. Василя Козака зложили: Іван Дубинус і Онуфрій Дутчак по $5.00; Федор Федорчук $4.00; Михайло Веселюк і Василь Козік по $3.00. — Разом $20.00

162. Каркеті, Па. Зложили: о. О. Пристай $100.00; церков св. Ап. Петра і Павла $100.00; збірка в церкві $91.32; Лука Кулик $50.00; Йосиф Ялечко і Дмитро Гала по $20.00; Антін Астряб і Николай Кучер по $10.00; Михайло Мудрак, Анна Ткач і Ева Сковронка по $5.00; Семен Сембрат $1.00. — Разом $417.32

163. Пінконінг, Міш. Максим Косяк $5.00

164. Честер, Па. Гриць Перчак $5.00

165. Бурдин, Кен. Теод. Стахів $5.00

166. Елмайра Гайтс, Н. Й. Збірка місцевого У. Н. Комітету ....$795.00 (поіменного виказу жертводавців ще не надіслано).

167. Гупстон, Ілл. На руки п. Дм. Лазаренка зложили: Дмитро Лазаренко, Магдалина Лазаренко, Ілько Мотулка, Михайло Сенюра і Іван Гримнак по $5.00. — Разом $25.00

168. Бофало, Н. Й. Іван Малашчук $5.00

169. Брекенрідж, Па. Теодор Чайківський і Дмитро Заріцький по $5.00. — Разом $10.00

170. Вудгейвен, Н. Й. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Іван Чорний $15.00; Тимко Кузенка $10.00; Мартин Дучмінський, І. Жатковський, Іван Орлян, П. Господарець, Д. Горин, С. Вовк, П. Горин, С. Поник, С. Малафій, А. Крупа, М. Лїбер, В. Воргуль, І. Романків, О. Кузенка, С. Савка, Г. Олїйник, І. Швець і Г. Великанович по $5.00; Й. Паращук і П. Лата по $3.00; В. Рудницький, Р. Паппан, І. Шевчукевич, Н. Дзюба, Н. Колодій, В. Тепаній, Н. Концур, І. Витак, Д. Харишин і С. Кешенюк по $2.00; Г. Заяць, А. Карпович, С. Малафій, І. Гричила, Д. Каспер, Д. Великанович, Ф. Орлян, І. Вовк, А. Губер, В. Баковський, Й. Яник, Ф. Галипович, М. Холодинський, С. Кромгольц, С. Капетчук, І. Лозїнський, Т. Лїбер, П. Олїйник, М. Ворона і П. Клаповучий по $1.00. — Разом $161.00

171. Елвуд, Інд. Гнат Орищук $10.00

172. Мікізпорт, Па. На Фонд оборони Галичини і на потреби У. Н. Ради в Парижи зложили: о. Теодорович $20.00; І. Мевкало і М. Саман по $10.00; В. Баран, В. Любинецький, Д. Лещан, К. Чушман, Н. Товарницький, К. Стефанович, П. Женчак, Д. Хоцїнський, М. Ялечко, Д. Титиричко, П. Інглот і М. Харищак по $5.00; П. Гостинський $3.00; Н. Н. $2.50; М. Шмондюк, Т. Хоцїнський, Н. Ганяк, О. Лесняк і К. Бохенко по $2.00; С. Павлусь, І. Гозевич, А. Цепко, І. Цепко, А. Сенько, С. Чистух, М. Яблїнський, Я. Андрїшин, І. Ксеняк, І. Мартинюк, К. Михалевич, І. Михалешич, П. Сова, А. Любинецький, Н. Кріль, Д. Сакала, Т. Сидоряк, Н. Гірняк, Д. Копанайко, А. Липцан, Т. Літвих, І. Сенчишин стар., В. Смолїнський, Г. Дзяяма, Д. Печар, І. Гайчук, І. Соляк, В. Грацонь, Н. Кіч, Н. Боднарчук, Т. Дрізд, І. Купцьо, Д. Сова, Д. Куртак, І. Сенчишин, Н. Колпак і М. Йенк по $1.00; дрібними датками $1.50. Разом $154.00. З того половину призначено на У. Н. Раду в Парижи, а половину на Фонд для оборони Галичини $77.00

173. Гренвіл, Н. Й. о. І. Велигорський (дальша жертва) $20.00

174. Істон, Па. Зложили: Вас. Дроботій $20.00; Н. Підгайний, І. Вересюк, Ф. Сабатій, П. Сокальчук, І. Малимук і О. Питляр по $10.00; М. Загоройко, М. Колодруб, В. Дворчин, Т. Каштанинець, І. Крочак, Я. Стирц, І. Пятковський, М. Терлецький, І. Рудавський, А. Василик, М. Дралїнський, Анастазія Дроботій, І. Климань, М. Гураль, А. Гайдай, Т. Терлецький, Н. Горон, І. Ништа, П. Савич, М. Кибайло, В. Мазур і Н. Роїк по $5.00; Т. Фотій, В. Терлецький, Г. Яворський, К. Терлецький і Анна Гутник по $2.00; В. Боднарський, Ст. Яворський і Т. Мікарук по $1.00; дрібними датками $1.60. Разом $204.60, а по стручeню видатків, надіслано $200.00

175. Раріітан, Н. Дж. Федор Навроцький і Йосафат Костїв по $5.00. — Разом $10.00

176. Ню Кестл, Па. На руки пп. Осипа Мельника, Єфрема Олїйника, Степана Зїмака і Тимка Тимочка, зложили: Єфрем Олїйник і Микола Ярема по $10.00; Дмитро Олач, Карло Волянський, Дмитро Булїй, Степан Козило, Гриць Іващук, Тимко Тимочко, Степан Зїмак, Сильвестер Гуль, Степан Рубашевський, Дмитро Вавриш і Ілько Гладій по $5.00; Катерина Гуменюк $4.00; Анна Мельник, М. Савич, В. Малиновський, М. Мудрак, Т. Посилюжний, Ю. Базилїнський, І. Базилїнський (другий раз), М. Базилїнський (другий раз), М. Лоштан і І. Полїщук по $2.00; Т. Сарахман, Ю. Сарахман, А. Ворик, Марія Форись, Н. Чина і М. Гуменюк по $1.00; В. Сьвенціцький і І. Воробейко по 50 цнт. — Разом $106.00

177. Вашінгтон Діпо, Конн. Зложили: А. Лесняк і К. Шиш по $2.00; Марія Лесняк $1.00. — Разом $5.00

178. Перт Амбой, Н. Дж. Зложили: Ів. Ваверчак $25.00; Мих. Вітів $10.00; Никола Ваверчак, Пилип Щуцький, Теодор Пізняк, Йосиф Ваверчак, Дмитро Нараєвський, Михайло Бабчак, Юлія Зволїнська, Анастазія Сенько, Йосиф Голеньовський, Василь Яблонський, Теодор Гавриш і Стефан Грабар по $5.00; В. Дригинич, Ю. Левків, С. Куций, М. Деревяний, Л. Іванів, В. Фединишин по $2.00; І. Петрів, А. Яремик, М. Чумер і І. Гелета по $1.00; з коляди Олдбрідж $19.40. — Разом $130.40

179. Спрінг Валей, Н. Й. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Олекса Мельник $10.00; Йосиф Цаповський, Андрій Кашинський, Стефан Магомета, Дмитро Романський, Кость Роговський, Йосиф Роговський, Федор Брега, Матвій Кайц і Яків Струк по $5.00; Н. Романський, Л. Кріль, І. Кріль і І. Кріль по $2.00; С. Чаус $1.00; з коляди $23.00. — Разом $87.00, а надіслано $85.00

180. Сиракюз, Н. Й. Місцевий У. Н. Комітет надіслав (поіменного виказу жертводавців не долучено) $600.00

181. Бруклин, Н. Й. На руки о. В. Лотовича зложили: о. В. Лотович $40.00; Михайло Заверуха, Іван Балко (син Андрея), Пилип Ольховий і Юліян Тимчишин по $10.00; Никола Кутний, Стефан Сухоцький, Текля Вільгем і Іван Бансай по $5.00; Марія Ковальовська і Агафія Кассіян по $3.00; Л. Тихій, Д. Канас, І. Яремко, І. Тимчишин, Г. Чоподайло, Й. Процишин, Анна Черепан, Анна Годис, Катерина Зомбер і П. Дикий по $2.00; Анастазія Бартків, Анастазія Серкесівна, Анна Богуш, Стефанія Рубаха, М. Тхір, Анна Байбіл, Параня Глушко, Катерина Петрів, Л. Пішак, Марія Кнїгиницька, С. Маркевич, Т. Чіп, І. Шубар, С. Тижник, Марія Мороз, Параскевія Гута, С. Шиш, Анна Рубльовська, В. Денега, І. Сеник, М. Ходань, Г. Нич, Г. Поцюрко, В. Нарепеха, М. Лига, Я. Кутний, Любов Беднарчук, Марія Стечишин, Ева Брочковська, О. Гавришко, Д. Білик, Д. Мудрик, Д. Сорока, М. Кордияка, Марія Повалїнська, М. Кутний, Г. Данильчак, М. Дмитрович і Г. Кузьма по $1.00; збірка в церкві Сош. св. Духа $31.70; збірка в каплиці на Савт $13.00. Разом $209.70. З братства Пр. Тройці: Лука Кісь і Іван Микетка по $5.00; Г. Цьвєкало, В. Прибила, П. Войтович і П. Кащук по $1.00. Разом $15.00. З тов. „Зоря": Вол. Яськевич, Роман Кузьма і Петро Кузьма по $5.00. Разом $15.00. З тов. „Просьвіта": з каси товариства $50.00; Іван Флинта, Мирон Корецький, Тома Матущак і Онуфрій Костюк по $5.00; Теодор Романюк і Никола Борецький по $2.00; Л. Жилан і П. Флинта по $1.00. Разом $77.00. З тов. ім. Богд. Хмельницького: Іван Кравчук, Гр. Бардак, Мих. Баглай, Ник. Пухаль, Йос. Герман і Юрій Яринський по $5.00; Ст. Олїйник $2.00; Анна Пухаль, Марія Пухаль, Мир. Пухаль, Б. Пухаль, Віра Пухаль, В. Когут, Г. Панчишин і Г. Шимко по $1.00; І. Каровець і М. Креховець по 50 цнт. Разом $71.00. — Загально зібрано $357.70

182. Крукстон, Мінн. М. Гарвес $1.50

183. Фултон, Н. Й. Ст. Дробій $1.00

184. Клівленд, О. На руки п. С. Качеровського зложили: С. Качеровський, М. Кліщинський, Т. Костирка, П. Пигірний, Т. Лука і Н. Митроган по $1.00; дрібними датками 50 цнт. — Разом $6.95

185. Вотервліт, Н. Й. Сестр. Неп. Зачатія Пр. Д. М. $25.00; Й. Криницький, С. Чайківський і Й. Крушельницький по $1.00. — Разом $28.00

186. Бейкертон, Па. Зложили: о. Н. Дмитрів, Д. Чайка, М. Венгер, М. Хрибетко, І. Гладкий, М. Петришак, С. Попель, Ю. Куцман, С. Вільховський і Ю. Березїнський по $5.00; Ю. Хохла і Ф. Кимак по $2.00; П. Бутовецький, Й. Лебідь, М. Крайник, М. Шумовський, В. Гиргиль, А. Минарський, Р. Онуфро, І. Бадида, С. Викліч, Н. Бадида, М. Малиновський, В. Дзюрик, С. Гицлянський і І. Терлецький по $1.00. — Разом $70.00

187. Джерзи Сіти, Н. Дж. Складка при парастасї $57.09; п. Андрій Васишина зібрав по домах $26.00; пп. Д. Микитишин і С. Венгер зібрали по домах $20.10; пп. Н. Пігура і Н. Бараник зібрали по домах $18.75; пп. Г. Райнгарт і Г. Гасій зібрали по домах $13.00; пп. О. Когут і Т. Лопаца зібрали по домах $11.50; пп. М. Марцїнок і І. Лоза зібрали $11.00; Параня Саїк $2.00; В. Труш, І. Вовк, Ева Хавак і Н. Н. по $1.00. — Разом $163.44

188. Дуплей, Па. Зложили: Луць Лимар $20.00; Николай Соболь $6.00; Терешка Павлюк, Василь Ференц, Федь Гвоздецький, Павло Музика, Пант. Мимош і Гавр. Лехновський по $5.00. — Разом $61.00

189. Геммонд, Інд. Зложили: М. Пюрка, Д. Смишнюк, Ф. Цяпута і Ф. Сендецький по $10.00; Г. Пюрка, В. Кульчицький і Й. Сендецький по $5.00. — Разом $55.00

190. Евансвіл, Па. Зложили: Петро Кіценкий $10.00; Гр. Кіц, В. Думанський, П. Шевчук, І. Лисогір, В. Вітошинський, Г. Штопко, Г. Вересюк, П. Шевчук, Ілія Шевчук, В. Сальо, Ю. Калиста, К. Москалик, Г. Марцинюк, Я. Баран, Д. Знак, М. Дубецький і Гр. Москалик по $5.00; Г. Гевко, Ганка Гевко, Н. Сарматюк і А. Добуш по $3.00; С. Думанський, Ілія Заведюк, І. Томчишин, В. Корбабич, В. Чорний, Т. Бойко і К. Чуба по $2.00; І. Гайдай і І. Завірський по $1.50; С. Штойко, І. Полячек, І. Шкавронек, М. Шк.., С. Васильчук, Г. Закалюк, Г. Шеремета, А. Кузь, І. Д. Бухман і Д. Грипе по $1.00; дрібними жертвами $2.05. — Разом $135.85

191. Расін, Віс. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: А. Дзиафн, Д. Безушко і М. Павлюк по $10.00; Д. Монянчин, Анна Монянчин, Евст. Монянчин, П. Павлюк, В. Онуфрів, П. Коваль, М. Цинко, С. Гребінець, О. Галїв, Гр. Волошанський, Марія Голуб, І. Медельчук, К. Дзизан, М. Бідзїна, Ю. Еліяш, П. Хоминець, Г. Павлїв, І. Кісс, С. Кісс, І. Ковбель, Г. Загакайло, Ф. Дмитришин, Д. Ткачук, Ф. Ступак, П. Михайлишин, І. Женижак і П. Ігнач по $5.00; А. Стаховський $2.00. — Разом $167.00

192. Міннеаполіс, Мінн. Дмитро Барабаш $5.00

193. Ботел Крік, Міш. Зложили: Луць Дзьоба, Тит Дзьоба, Гр. Яськів і Ясько Пенцак по $5.00. — Разом $20.00

194. Русселтон, Па. Зложили: Іван Гункевич і Анна Галадій по $5.00; М. Мельник, С. Гриб і Г. Собків по $4.00; М. Миколин $3.00; М. Демчина і Д. Ушак по $2.00; К. Фурик, І. Мельник, М. Головатий, І. Билинський, І. Сакаль і Й. Пьонтек по $1.00; дрібними жертвами 50 цнт. — Разом $35.50

195. Джерзи Сіти, Н. Дж. У. Н. Р. Прислав п. К. Кирчів (пож.) $1000.00; У. Н. Р. $500.00. — Разом $1500.00

РАЗОМ $6.730.18.

Попередно оголошено $8.096.87.

ЗАГАЛЬНА СУМА $14.827.05.

Дальше зложили в тім самім часї жертви на поміч У. Н. Радї в Парижи слїдуючі добродії:

73. Клівленд, О. Збірка $32.00
74. Бурлінгтон, Вт. Д. Красновський $5.00
75. Мейфілд, Па. В. Городиський $2.00
76. Санквойт, Н. Й. Я. Миськів $5.00
77. Плейксборо, Н. Дж. М. Лацік $2.00
78. Деслодж, Мо. о. М. Лукавський $5.00
79. Вілінг, В. Ва. С. Пижик $10.00
80. Енгелвуд, Н.Дж. М. Чаплюк $3.00

РАЗОМ $64.00.

Попередно оголошено $628.25.

ЗАГАЛЬНА СУМА $692.25.

Фонд на оборону Галичини виносив по день У. Н. Зїзду $14.827.05

Фонд для У. Н. Ради в Парижи 692.25

Разом під зарядом У. Н. Комітету знаходить ся $15.519.30

Рахунки і книжки касові У. Н. Комітету зістали провірені через контрольну комісію, вибрану У. Н. Зїздом.

Готівка, знаходяча ся під зарядом У. Н. Комітету, ульокована єсть на книжочку вкладкову „Ню Йорк Продюс Ексчендж Бенк" (ріг 2-гої Евені і 14-тої улиці). Відповідно до ухвали У. Н. Зїзду, на будуче оба повисші фонди будуть проваджені разом і длятого від тепер збірки на оба ті фонди будуть оголошувані в часописях разом.

Чеки і мoні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касієра: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

УВАГА: Викази жертводавців просить ся виладжувати так, аби дотичні імена і назвиска йшли з гори до долини після жертвованої квоти — від найбільшої до найменьшої. Виладжені без такого порядку викази мусить ся давати до переписуваня, а се коштує непотрібні видатки. Імена жертводавців просить ся писати виразно, щоби не було нїякого баламутства.

Український Народний Комітет.

(Дальше буде).

Вигравка на дохід для хорого.

Вигравка заходом пані Мих. Мельник і К. Трофимяк в Ню Йорку на поміч хорому Українцеви відбулась дня 22. грудня, 1918, в церковній галї. Виграв срібний годинник, вартости 10 долярів, властитель купону ч. 459.

Друга вигравка на поміч тому самому хорому буде в церковній галї дня 22. лютого с. р. На вигравцї є гердапець, вартости 5 долярів.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Подаєсь до відома всім зі **села Городиславичі, повіт Бібрка,** що мітінг відбуде ся дня 2. лютого 1919, в гали парафіяльній під числом 28 Іст 7-ма улиця в справі помочи для родинного села. Упрашає ся прибути і принести тікети, що розібрані зістали на вигравку годинника і тікети з балю.

ЗА КОМІТЕТ: 11-12
Сенько Наконечний, предс.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Позір! Українці! Позір

Заходом Співацко-Драматичного Кружка під назвою „Бандурист" відограєть ся велике представлене

ТРІЙКА ГІЛЬТАЇВ

комедія в 5-ох діях зі співами і танцями, М. Нестроя

В СУБОТУ, 1. ЛЮТОГО

— і —

В НЕДІЛЮ, 2. ЛЮТОГО 1919 Р

в гали церковній, 127 Парк ул., Ню Гейвен, Конн.

ОСОБИ:

Цвильце, швець....п. М. Підкальний
Голка, кравець..........п. П. Федів
Гиблик, столяр.....п. І. Плуговський
Лунч, господар гостинниці.........
..................п. К. Стасюк
Вивар, челядник з бровару.......
..................п. Ю. Дицембир
Фінка, кельнерка..........п-ні Т. М
Пінка, кельнерка..........п-на М. Г.
Гобельман, майстер столярський...
..................п. П. Понятишин
Людвіка, його дочка...............
..................п-на Г. Осоховська
Анастазія, його сестрінка....п-на М. Г
Струдель, трактиерник........п. К. С.
Гертруда, вдова по майстрі шевськім ....п-ні З. Березіцька
Каміля, співачка-субретка.........
..................п-ні Т. Матвійчук
Рожа, співачка-субретка..........
..................п-на М. Гоцуляк
Фютиньский, їх знакомий, приятель Голки ....п. І. Чемерез
Топір, різник.......п. Н. Плуговський
Рузя, служниця....п-на А. Плуговська
Маляр ....п. П. Василіків
Локай ....п. П. Савчук
Кучереб, жид-гандляр..п. Т. Миронюк
Поліціянт ....п. Ю. Д.
Прохожий пан ....п. Ю. Д.
Прохожа пані ....п-ні Т. М.

Режісер **п. П. Федів.**

Діріґент хору **п. О. Лаврів.**

Суфлер п. В. Ягода.

Початок в суботу точно о годині 7-мій вечером; в неділю о год. 6-тій веч.

ЦІНИ МІСЦЬ: крісла І-рядні 50 цнт.; ІІ-рядні 35 цнт.

Чистий дохід на церков в Ню Гейвен.

На се представлене запрошуєть ся всіх Українців і Українок і инших з Ню Гейвен, Дерби, Ансонії, Сімор, Бриджпорт і инших околиць, тому, що ся штука дуже гарна і сьмішна і дуже мало де ще грана. Тож приходіть численно. Не повинно бракнути ані одного на сім представленю, хто любить свою штуку і пісню. Хто прийде, то не пожалує. Доволі забавитесь, розвеселитесь і посьміїете ся скільки самі лише схочете. Тож ще раз просить ся Вас: приходіть численно, бо хто не прийде, то буде потім довго жалувати, бо не зараз будете мати нагоду бачити таке гарне представлене.

11-12 КОМІТЕТ.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Др. Володимир Охримович.

УКРАЇНСЬКІ ПРИПОВІДКИ ПРАВНИЧІ.

(Конець).

3) Право родинне.

Що своя кров, то не чужа. — Своє рідне, близше, любійше від чужого. Ся приповідка зазначує ріжницю між рідними а чужими.

Ми собі щось своє. — Вислів на означене спорідненя або свояцтва.

Нема цьвиту цьвитнійшого над маківочку, — нема роду ріднійшого над матіночку. — Звязь між матірю а дитиною є найблизшим степенем спорідненя.

Батьків богато, а мати одна. Вітців як воробців у стрісі, а мати одна. — У нешлюбної дитини (а деколи й у шлюбної) нема певности, хто її батько, але щодо матери, нема ніколи сумніву.

Брат не батько, сестра не мати. — Перший степень спорідненя близший ніж другий.

Дядько не батько, а тітка не мати. — Перший степень спорідненя близший ніж третий.

Умерла сестра — вже по шваґерстві. — Дословно значить: Як умре моя сестра, то її муж перестає бути моїм шваґром. Ся приповідка висловлює погляд, що звязь свояцтва (шваґерства) т. є. звязь, яка заходить між одним супругом а ріднею другою супруга, розвязуєть ся з хвилею смерти супруга.

Стрий бабі вуйко, а вона йому тітка була. — Так жартливо говорять про неясне, замотане свояцтво.

Ми собі великі свояки: наші тати тезки були. Мисьмо собі свояки: його мама і моя мама на одній воді хусти прали. Мій дід із твойов бабов ходив на сорокопуди. Мій батько і його батько коло одної печі гріли ся. Ми собі свояки: мій пес на його соломі спав. — Ріжні кепкованя (іронічні вислови) про дуже далеке й непевне спорідненє або свояцтво.

Свій свому по неволі брат. — Звязь спорідненя (спільність крови) є природна, отже незалежна від людської волі; приятеля можна собі вибрати, але брата дає природа; приятеля маю по своїй волі, а брата маю по неволі.

Свій свому завсігди рад. — Спорідненє обовязує до приязни і помочи.

Кров — не вода: треба оступити ся. — За своїм рідним треба оступити ся, обстати; свого рідного треба в оборону взяти; спорідненє обовязує до оборони.

При мені мого не бий. — Свояк за свояком повинен обстати та взяти його в оборону перед чужою напастию; спорідненє обовязує до оборони.

Добре братство красше богатства. — Родинна (братня) любов не дасть ся оцінити на гроші; вона більше варта, ніж матеріяльне добро.

До свого роду хоч через воду. — Родинні (родові) звязи не переривають ся помимо переселеня в инші сторони.

Хто ся вирече роду, того ся рід виречe. — Хто ломить родову (родинну) солідарність, той не має права домагати ся від роду (від родини) помочи ані оборони.

Як би я ся вирік тата-мами, то мене би ся Бог вирік. — Знедбати батька-матір, — найтяжший ґріх, за який Бог неминучо карає. Релігійна санкція родинної звязи.

Свого допровляй ся, роду не чуждай ся. — Доходженє свого права не повинно доводити до відчуженя від роду (від родини); змагане до „свого власного" не повинно доводити до зірваня зі „своїм рідним".

Нема такого краму, де би купив тата й маму. Матір ні купити, ні заслужити. Всьо купиш, лиш тата й мами ні. Усе купиш — матери-батька не купиш. — Материнство і вітцівство — се добро нематеріяльне, ненабутне і неоціниме; материнство і вітцівство яко природна звязь крови не дасть ся нічим рівновартним штучно заступити і тому не можна його набути навіть за найбільші гроші.

Кождій мамі своя дитина мила. Своя дитина кождій мамі найкрасша. Свої діти наймилійші. — Рідної дитини ніколи не заступить чужа дитина, хоч би красша і ліпша. — Значінє материнства і сила материнської любови незалежні від того, яка се матір і яка се дитина. — Родителї не спосібні до безсторонности в осуді своєї дитини.

За татовов полов дитині тепло. — Під батьківською опікою дитині добре. „Татова пола" — символічно значить: батьківська опіка.

Отець по батьківськи побе, по батьківськи й помилує. Люби дитину як душу, а тряси як грушу. — З сих приповідок виходить, що батько має право дитину карати, а то й бити.

Діти батька не судять. — Не годить ся, щоби діти судили свого батька або старшували над своїм батьком.

Хто не слухає тата, той послухає ката. — Двояке значінє: 1) Непослух татови є провиною, за яку належить ся кара. 2) Непослушний син часто сходить на злочинця і гине з руки тата.

Син мій, а в нього розум свій. Брат мій, а розум у него свій. — Сі приповідки значать: батько не відповідає за поступки дорослого сина, що вже має „свій розум", а тим меньше брат за поступки брата.

Отець умре, то пів сироти дитина, а мати вмре, то вже цілая сиротина. — Мати ріднійша, ніж батько, і рідну матір труднійше заступити, як рідного батька.

Кругла сирота. — Вислів на означенє дитини, якій відумерли отець і мати (обоє родителї).

Не той отець, що вродив, але той, що виховав. Не той тато, що вродив, але той, що вигодував. Не та мати, що вродить, а та, що виховає. — Значінє двояке: 1) Отець і мати мають обовязок виховати (вигодувати) дитину; отець (мати), що лише вродить дитину, а не дбає про її виховане, не варта звати ся вітцем (матірю). — 2) Коли хтось виховає дитину (особливо сироту), то стає її за батька і за матір.

З чужого чортяти не зробиш дитяти. — Чужа дитина не заступить рідної; так говорять про приймака (годованця), себто про адоптовану дитину, а також про зятя і невістку.

Зватина — пся дитина. — „Зватина" значить: адоптована дитина; адоптована дитина не те, що рідна.

Годуй сина для себе, а доньку для людий. — Бо син звичайно лишаєть ся на батьківськім господарстві, а дочка віддаєть ся заміж на сторону („син лишає ся на ґрунті, а донька йде на бік").

Донька — чужа потіха. — Коли дочка виходить заміж, то звичайно покидає рідну, батьківську хату і батьківське господарство; дочка, віддана на сторону, працює в користь свого мужа, чи то своєї свекрухи, а рідні родичі не мають уже з неї ніякої користи ані потіхи.

Сини принесуть, а дочки й угли рознесуть. — Бо сини, женячи ся, приносять придане (віно; посаг) на батьківське господарство, а дочки, віддаючи ся на сторону, забирають зі собою придане і тим чином вменьшують батьківський маєток.

Дочку тримай в дому, ще й заплати кому, щоби взяв біду з дому. Мий, чеши, стрій, ховай, а потім заплати кому, щоб узяв біду з дому. До сім літ чеши, по семи літах стережи, — ще заплати кому, щоб узяв лихо з дому. — Батько й мати повинні дочку виховати, зберечи її дівицтво, а віддаючи заміж дати їй віно (придане, посаг).

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БРІДЖПОРТ, КОНН. І ОКОЛИЦІ!

Заходом Гімнастичного Товариства „Січ", відділ 5 С. О. У. в Америці

— відбуде ся —

ДНЯ 1. ЛЮТОГО 1919 Р.

в Січовій гали, 108 Косут ул., Бріджпорт, Конн.

театральне представлене зі співами і танцями

БЛУДНИЙ СИН

ДІЄВІ ОСОБИ:

Антін, господар:.........Іван Каблак
Анна, його жена........М. Рубанець
Стеха, їх дочка..........А. Вучаста
Омелько, їх син...............Н. Н.
Олена, його жена..........А. Бойко
Терешко ....Дм. Головчак
Павло ....Н. Варій
Пійковський ....В. П. Кузів
Мері ....А. В.
Ані ....Анна Сензік
Кейда ....М. Кузів
Гарі ....Ст. Івашишин
Майк ....т. Каблак
Максим, муж Мері.........М. Варій
Йосиф, вуйко Омелька..Ів. Петранчук

Початок точно о годині 7.30 вечером.

ВСТУП 50 І 35 ЦЕНТІВ.

Дорогі Родимці! Війна скінчена, але в рідні сторони ще не мож вертати і хто знає коли вернем. Дехто стратив надію застати свою родину так як оставив, і жие так, як його розум йому диктує. Щоби переконати ся, чи ми жиємо тут на чужині так, як прирікали своїм рідним коли прощали ся з ними, коли на нас глядїла рідна хата з соломяною стріхою і не мов просила нас не забути за своїх рідних; щоби зробити контролю свого сумлїня. Ви повинні прийти на представлене і брати зі собою всїх, кому дороге рідне слово і свій рідний край.

11 КОМІТЕТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Чи буде безробітє?

Від часу підписаня перемиря у великих промислових центрах Злучених Держав оказує ть ся надмір робітників, а брак працї.

Так примір ом в Дітройт вже тепер є 35.000 безробітних. Се число значно побільшить ся, коли домів поверне 100.000 жовнїрів, які лише чекають на демобілїзацийний розказ. Дітройтські фабриканти покищо не думають знижувати платню.

В Пітсбургу ще нема богато безробітних, але фабрики в кождим днем видалюють з працї відповідне число робітників.

В Скенектеди, Н. Й., є тепер около 10.000 безробітних. Лише одна фабрика льокомотив видалила з працї чотири тисячі робітників від хвилї оповіщеня перемиря.

В Бофало є 25.000 безробітних. Лише в останних трох тижнях фабрики видалили десять тисяч робітників. Сама фабрика лїтаків відправила від роботи шість тисяч робітників.

В Рочестер, Н. Й., є около 2.500 безробітних, а у Вілмінґтон, Дел., є около 1.000.

В Юнґставн, Огайо, є 2.000 безробітних, а в Індіянаполіс, Індіяна, є 6.000.

В стейтї Алабама безробітя нема; в Массачусетс покищо також нема безробітя.

В стейтї Міннесота є 22.000 безробітних, а головно в містах Ст. Пол, Міннеаполіс і Дулут. В Ст. Пол є 7.000 безробітних.

В Канзас Сіти ще тепер відчуваєть ся брак мущин і фабрики дальше затруднюють женщин.

Сей рік заповідаєть ся для фармерів дуже понуро.

Міністерство рільництва заповідає, що 1919 рік буде для фармерів дуже поганим роком, задля саранчі і великого числа инших шкідливих комах. Звичайна саранча, звана тут під іменем „сікада", появить ся в 21 стейтах сходу і полудня. Вона грозить великими знищенями.

Збір в Каліфорнії.

В 1918 роцї Каліфорнія випродукувала: рижу за 13,000.000 долярів, 3,318.000 пачок яблок, 29.000 тон грушок (вартости $4,500.000); 14,322.000 пачок помаранч (вартости $8,000.000); винограду вартости $16,000.000; 16.800 тон оріхів (вартости $10,000.000); бавовни вартости $18,000.000; 843.700 тон цукрових бураків, з чого одержано 109.300 тон цукру (вартости $8,500.000), і 8,800.000 бушлїв фасолї.

Контроля над добродїйними товариствами.

Люди, які складають свої жертви на добродїйні цїли, можуть бути певними, що вони пійдуть на призначену ними цїль, хочби вже тому, що тепер правительство перебере нагляд над всїми тими орґанїзаціями, які занимають ся збірками жертв. Як ми вже доносили, у многих добродїйних товариствах викрито всякого рода лайдацтва, а деяким комітетам (між иншим одному польському) власти заказали збирати дальше жертви. Через сї лайдацтва в деяких орґанїзаціях правительствена контроля оказала ся конечною.

Ряди П. Р. С. збільшають ся.

Від часу підписаня перемиря ряди Промислових Робітників Сьвіта значно помножили ся і скріпили ся. Скількість преси також побільшила ся. Тепер Промислові Робітники Сьвіта мають 10 часописий; чотири в мові анґлїйській, дві в московській, одна у фінській, одна в еспанській, одна в італійській і одна в мадярській. Їх орґанізації находять ся доси в отсих місцевостях: Ню Йорк Сіти; Балтімор; Шікаґо; Дітройт; Філядельфія; Сан Франціско, Денвер, Кол.; Оклєнд, Кал.; Патерсон, Н. Дж.; Портленд, Оре.; Солт Лейк Сіти, Юта; Су Сіти, Айова; і Супіріор, Віс. — Ходять чутки, що П. Р. С. почнуть небавом видавати часопись також в українській мові.

61 визначних пацифістів.

Перед парляментарною комісією для розслїдженя німецької пропаґанди зложено заяву, що підчас війни Злучених Держав з Німеччиною в пацифістичних рядах брало участь 61 визначних осіб. Між вимінеными находять ся імена двох вибoрних мужів у правительственій службі, а се: Джекоб Панкен, міський судія в Ню Йорку і президент спілки, яка видає радикальну жидівську газету „Форвертс", і Фредерік С. Гов, іміґраційний комісар в Ню Йорку.

Також 26 професорів університетів, а се: Джан Ловджой Еліот, учений, доктор фільософії; — Джорд Кірхвей, бувший декан правничого факультету при університеті „Колюмбія" в Ню Йорку; — Генри Калборн, проф. „Пенсильванія" університету; — Куно Френк, бувший проф. „Ґарвард" університету; — Вілїям Бейд, проф. Беркелей, Каліфорнія; бувший проф. університету „Каліфорнія"; студіював в Берлїнї; — Еміль Белч, економіст, бувший проф. політичної економії, у „Велеслей" колеґії; — Роджер Балдвін, бувший проф. економії у „Вашінґтон" університет в Ст. Луїс, Мізури; тепер засуджений за нарушенє військового закона; — Чарлз Берд, бувший проф. „Колюмбія" університету в Ню Йорку; Софонізба Брекенрідж, професорка в шікаґовськім університетї; — Фредерік Боші, проф. „Кольорадо" колеґії; студіював в Берлїнї; — Іванс Кларк, бувший проф. економії в університетї в Трентон, Н. Дж., — Ліндсей Дамон; — Генри Дана; — Тома Галь; професор і теольоґ, студіював в Берлїнї; Джессі Гоґен; Вілїям Гол; Руфус Джонс; Дейвід Джордам, канцлер каліфорнійського університету; — Ліндсей Кізби; Едвард Кребіль, студіював в Берлїнї; — Скат Нірінг; Гари Оверстріт, проф. психольоґії; — Натаніель Шмідт; Віда Скодер; Кляренс Скінлер; Александер Трахтенберг; Лілїян Вальд, соціольоґ; Гари Ворд.

Крім вичислених повисше є також Освальд Ґаррізон Вілярд, редактор радикальнього журнала „Нейшен", кілька адвокатів, один епископ, кілька сьвященників і кілька суспільних діячів.

Молять ся о відверненє інфлюенци.

Майор міста Честер, в Савт Каролайні, видав розпорядженє, аби мешканцї молили ся цїлу годину вечером (від 8 до 9), „щоби Господь Бог забрав із Савт Каролайни інфлюенцу". Майор каже, що молитва покінчила війну, то покінчить також інфлюенцу.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Відчит про Україну в Парижи.

В суботу, 11-го січня, о годинї 8-мій вечером в салї наукового товариства, ч. 8 Дантон улиці в Парижи, професор Сорбонського університету Ернест Деніс мав відчит на тему: Україна і справи українські. Відчит відбув ся заходом Української Народної Ради в Парижи. Близших вістий про сей відчит не маємо.

Дорожня в Персії.

З Теґерану, столиці Персії, доносять, що там під теперішну пору панує незвичайна дорожня. Фунт масла коштує $1.25, а бочка перської муки 55 долярів. Бочка европейської муки, з якої в Персії випікають хлїб, коштує 160 долярів. Фунт хлїба 20 центів, а тона угля 50 долярів. Фунт кави $1.80, а фунт гербати $1.65. Пара черевиків 25 долярів. Фунт курятини 80 центів, а тузин яєць 65 центів.

Задумав говорити з людьми на Марсї.

Славний Італієць Марконї, винахідник бездротного телеґрафу, зрадив сьвітови цікаву тайну, а іменно, що він шукає ріжних способів, аби говорити з людьми, які жиють на Марсї і инших планетах. Марконї каже, що десять лїт тому він вислав телеґрами, які до нинї не дійшли ще до найблизших планет. Він сподїваєть ся відповідий на сї телеґрами, але аж за кількадесять лїт. Марконї каже, що він час від часу ловить ріжні звуки, які походять з планет. Коли його питали, в який спосіб він думає порозумівати ся з людьми на планетах, Марконї заявив, що до сього найкрасше надаєть ся математика, при помочи котрої можна вишукати відповідну мову, яка буде средством порозуміваня між мешканцями землї та инших планет. Є планети, на котрих житє істує довше ніж у нас, — заявив Марконї — і я думаю, що на тих планетах є також люди, які бажали би порозумівати ся з нами.

Довги Австро-Угорщини

З кінцем жовтня 1918 року загальні довги Австро-Угорщини виносили 16.818,000.000 долярів; з того на Австрію припадає 8.600,000.000, а на Угорщину 8.218,000.000 долярів. Фінансові знавцї обчисляють, що Австрія є всилї сплатити лише 5 мілїярдів долярів.

ДУШІ НАМ ТРЕБА.

Вражіня з вистави драми А. Суходольського, „Хмара", уладженої Театром Української Народної Громади в Ню Йорку, в суботу, 25. січня 1919, в сали У. Н. Дому.

Глядиш на розкидки: грають 5-дієву драму А. Суходольського, „Хмару", в суботу, 25. січня 1919, в сали Українського Народного Дому в Ню Йорку. Для української громади добра новина.

Глядиш на програму; знакомі імена, та ще і як знакомі... І думаєш тоді: нова драма, добрі аматори — вартає пійти і подивитись, чейже не заведуть в надії.

І пійшов. А вертаючи пізною ночию домів, бо представленє скінчилось о 1-шій год., ти такий озлоблений, такий розлючений, що кусав би нараз і терне і скло і зелїзо. Деж шукати причини твого озлобленя, добрий чоловіче? Чиж же тобі там не догодили? Таж людий на представленю було досить, около вісім соток. Аматори грали добре, всі знали свої ролї на память, свої рухи знаменито віддали. Музика також грала добре... Що-ж більше тобі потрібно? Не відповідаєш, ну то годї. Я-б бажав знати причину твого неґодованя, а ти не хочеш зрадити її, то йди собі дальше озлоблений на всїх і на вся...

Нї, не замовчу того, що мене так страшенно мучить. І не лише мене, але також многих, многих инших. Всьо скажу вам тут, зараз, а ви вислухайте мене і тоді гнївайте ся на мене або нї, для мене всьо одно, бо я гріха таїти не можу...

Сама драма менї подобала ся, співи і гра випали дуже добре, а деякі аматори (не вимінюю тут імен) віддали свої ролї так, як красше, здаєть ся, годї. Тїшить мене, що публики було так богато, около 800 осіб, а всі позабирали 75- і 50-центові білети вступу; не продано анї одного білета за 35 центів. Се мене тїшить. Але... Але не тїшить мене, що я вийшов такий оґірчений.

І не лише я; много було оґірчених. Ми висказували взаїмно свої жалї, і вони просили мене, а я обіцяв, що випишу ті жалї в ґазетї. І отсе пишу, а ви читайте, бо я скажу вам осьтут, що ми нарікали на нікого иншого, лише на публику, на слухачів... Так, публика заслужила собі на докір, на гіркий докір. Поведенє деяких слухачів збавило добрий гумор многих инших слухачів та аматорів, а також знеславило імя усеї публики.

Невмістний сьміх, реготанє та невмістні оплески... — отсе власне ті чинники, які торгали нервами инших слухачів. Тоді, коли на сценї відграєть ся траґедія, траґедія серця і душі, і по твоїм тїлї переходить мороз, твої жили терпнуть, а кров замерзає і з очий течуть сльози, — тоді бездушники сьміють ся... Коли всі з напруженєм ловлять кожде слівце розлуки розбитого дївочо серця Настусї та Горпини, тоді саме кілька одиниць без чутя і надуми реґочуть ся мов несамовиті... Отсе власне біль, який точить твої нерви.

Душі, чутя, більше розуміня потрібно нам, голубчики! Ідучи дивитись на драму, треба не лише дивитись, але і розуміти її. Не треба сьміяти ся тоді, коли приходить ся плакати. Не треба робити з драми комедії, а з людий комедіянтів...

Марко Скритий.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

К. І., Cicero, Ill. — Найкрасше зголосіть ся до місцевого уряду почтового, а там одержите всякі інформації в справі доходового податку.

ВІДОЗВА

до всіх відділів Січової Орґанізації Українців у Злучених Державах і до всього українського загалу.

Щоби познакомити нашу молодіж, а головно Січовиків і Січовичок зі справою дальшого видаваня „Січових Вістий", хочу на отсім місци сказати кілька слів.

На січових зборах, котрі відбули ся 25-го вересня 1918 року в Ню Йорку, ухвалено, що січова часопись „Січові Вісти" має виходити коштом Січової Орґанізації Українців у Злучених Державах. Але що С. О. У. заслаба, щоби покрити всі кошти видавництва, тому ухвалено, щоб віднести ся з просьбою до всіх відділів С. О. У. о матеріяльну поміч. На перший зазив „Гімнастичне Товариство „Січ" ім. Богдана Хмельницького" в Ню Йорку, відділ 1-ший С. О. У., сповнило свій обовязок і жертвувало перший раз 10 долярів, другий раз $25, а третий раз $50. Рівнож прислали жертви: „Січ" з Бріджпорт, Конн., „Січ" з Когус, Н. Й., і „Січ" з Бервік, Па. Решта Січий спить. Тому то почуваюсь до обовязку повідомити про се всі відділи Січової Орґанізації, і просити о матеріяльну поміч для січової часописи. Справа дуже важна. Січова часопись почала будити всю українську молодіж в Америці до нового житя, до просьвіти, до науки, до боротьби за свободу свого народу.

Думаю, що справа січової часописи повинна лежати на серцю не лиш кільком відділам С. О. У., але всім відділам, навіть тим Січам, що ще не належать до С. О. У., і всій українській молодіжи та всьому українському загалови. Тому отсею дорогою звертаюсь до всіх Січий в Америці, до всіх симпатиків Січової Орґанізації і прошу сердечно: поможіть своїй часописи, шліть як найбільше гроша, як також відповідних статий та дописий з січового житя у ваших відділах, аби січова часопись була цікавою і пожиточною. При кінци пригадую, що наші Січовики і Січовички по цілій Америці повинні як найбільше працювати і зібрати гроша на січовий пресовий фонд. Памятайте і вірте все, що січова часопись не сьміє впасти, а противно, має побільшити ся і стати не місячником, а тижневником. Се всьо залежить від нікого більше, лише від нас самих.

Ще раз кличу до дїла!
Хай щезне темнота!
Хай жиє просьвіта!
Хай жиє Січова часопись в Америці!

Здорові були!

Олекса Гиса,
секр. Редакційного Комітету „Січових Вістий".

До пп. Делеґатів Всенародного Зїзду в Ню Йорку, 16. і 17. січня.

Подаю до відома, що маю викінчені фотоґрафії, які знимаю з Н. Зїзду в Ню Йорку. Фотоґрафії є дуже добрі, яких ще немали Українцї в Америці. На обох образах знаходить ся поверх 700 осіб. На одній знаходить ся поверх 350 осіб. Кожда особа велика і виразна. Хто би хотів мати всіх делеґатів мусить замовити дві фотоґрафії. Хто би жадав одну, мусить написати в котрій групі він знаходить ся, в першій чи в другій. Ціна і великість фотоґрафії: Одна 3 фути довга а 8 інчів широка, коштує $1.25. Дві 6 футів довга а 16 інчів широка, коштує $2.00. Належитість прошу посилати враз зі замовленями. Гроші посилати чеком або моні ордером на понизшу адресу: Jacob Chorniuk, Studio, 162 Springfield Ave., Newark, N. J. 10-12

Коли віриш в чесність своїх приятелів, не домагай ся від них потвердженя того, що вони сказали.